

BIBiK

Biuletyn Informacji Bibliotecznych i Kulturalnych
Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Łodzi

Rok 25 Nr 1 (177)

24 maja 2022

Patronat Honorowy

Grzegorz Schreiber
MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

ZŁOTY EKSLIBRIS

ZA ROK 2021

30. EDYCJA NAGRODY

30. edycja Nagrody Złoty Ekslibris i 13. Edycja Nagrody Superekslibris szczęśliwie może odbywać się w czasie majowej pięknej pogody 2022 r., w otoczeniu rozkwitającej przyrody, słońca i dobrej nadziei.

Po dwuletnim okresie wycofania, spowodowanego pandemią koronawirusa, wracamy z oddechem do nowej rzeczywistości. Dziś znów możemy się spotkać w szerszym gronie laureatów, ich współpracowników i przyjaciół. Dla nas bibliotekarzy to kolejna przyгода w obcowaniu z dobrą i piękną książką.

Jak zwykle trudna rola jury Nagród w dokonaniu wyboru wśród wielu ciekawych i różnorodnych publikacji obejmujących województwo łódzkie. Stąd też decyzja, by poza dotychczasowymi kategoriami ustanowić nową – Najlepsza Powieść o Łodzi i Ziemi Łódzkiej. Ostatni rok był sprzyjający dla prozatorskiej twórczości naszego regionu. Ta pobudzająca wyobraźnię

forma sprzyja sięganiu do źródeł, zainteresowaniu historią ludzi i miejsc, w których przyszło im żyć. W tym roku jury przyznało po raz pierwszy Nagrodę Specjalną dla książki odbiegającej od przyjętych warunków w poszczególnych kategoriach nagród. „Skarby z malowanej skrzyni. Elementarz stroju łowickiego” to piękna, starannie wydana, plastyczna książka zarówno dla dzieci i dla dorosłych.

Gratuluje wszystkim tegorocznym laureatom, podkreślając rezultat niełatwej pracy autorów, współautorów, redaktorów i wydawców.

Wieloletnia już tradycja naszych nagród sprzyja integracji województwa łódzkiego. Jest okazją do wiedzy i spotkań różnych pasjonatów, specjalistów i środowisk, których łączy pamięć, tradycja i jej utrwalanie.

Barbara Czajka
Dyrektor Biblioteki
Przewodnicząca Jury

SUPEREKSLIBRIS

13. EDYCJA NAGRODY

Łódź, 26.04.2022 r.

PROTOKÓŁ JURY
NAGRODY ŻŁOTY EKSLIBRIS
Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej
im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi
ZA ROK 2021

Jury Nagrody „Złoty Ekslibris Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi” obradujące w dniu 19 kwietnia 2022 r. pod przewodnictwem Barbary Czajki w składzie: Piotr Boczkowski, Małgorzata Cegiełko, Elżbieta Domagalska, Małgorzata Kania, Joanna Kantyka - sekretarz, Marzena Markiewicz, Aneta Powalska-Pietrzak, przyznało Nagrodę „Złoty Ekslibris Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi” za rok 2021.

Nagrodę w kategorii *Najlepsza Książka o Łodzi* Jury przyznało publikacji „Oi! Oi! Oi! To punk z miasta Łodzi...” autorstwa Dariusza Jędrasiaka i Piotra „Bugsa” Wawrzaka. Książkę wydała Fundacja „Człowiek i Środowisko” w Łodzi.

Ponadto członkowie Jury swoimi głosami wyróżnili publikację:

Łódzianin w podróży : pieszo, rowerem, koleją : o wyjazdach i rekreacji do 1939 r. / teksty Sebastian Glica, Mirosław Jaskulski, Maciej Jaśniewski, Beata Kamińska

Łódzkie mozaiki i inne monumentalne akcenty plastyczne czasów PRL-u / Bartosz Stępień

Na radiowej fali : Radio Łódź 1931-2021 / Jarosław Warzecha

„Nauczono nas płakać bez łez...” / redakcja Ireneusz Piotr Maj, redakcja naukowa Andrzej Janicki ; autorzy tekstów: Jolanta Sowińska-Gogacz, Andrzej Janicki, Jakub Parol, Michał Hankiewicz

Polihymnia i polityka : krytycy muzyczni w Łodzi 1939-1989 / Paweł Spodenkiewicz

Nagrodę w kategorii *Najlepsza Książka o Ziemi Łódzkiej* Jury przyznało ex aequo dwóm publikacjom:

„Miasto Uniejów i region spycimiersko-uniejowski poprzez wieki. T. 1, do 1918 roku ; T. 2, Lata 1918-2020” pod redakcją Jana Szymczaka. Monografię wydało Towarzystwo Przyjaciół Uniejowa i Polskie Towarzystwo Historyczne - Oddział w Łodzi

oraz

„Stroje chłopskie regionu radomszczańskiego : studium

historii i problemów rekonstrukcji” autorstwa Aleksandra Błachowskiego i Barbary Sitek. Publikację wydało Muzeum Regionalne im. Stanisława Sankowskiego w Radomsku

Jury nie przyznało nagrody w kategorii *Najlepsze Wydawnictwo Albumowe o Łodzi*.

Nagrodę w kategorii *Najlepsze Wydawnictwo Albumowe o Ziemi Łódzkiej* Jury przyznało publikacji „Sieradz w fotografii dawniej i dziś” pod redakcją i fotografiami współczesnymi Ryszarda Sierocińskiego, z tekstami Tadeusza Olejnika i Tomasza Oszczędy. Album wydało wydawnictwo Prof-Art w Sieradzu oraz Fundacja Wspierania Kultury Miasta Sieradza.

Ponadto członkowie Jury swoimi głosami wyróżnili publikację:

Nożycami opowiedziane : wycinanki w województwie łódzkim / tekst, dobór materiału zdjęciowego: Aldona Plucińska ; projekt plastyczny i graficzny: Aldona Plucińska, Bożena Bilka-Smuś ; redakcja: Bożena Bilka-Smuś, Dawid Mazurkiewicz, Małgorzata Grzesiak ; zdjęcia Adam Staśkiewicz

Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich XXV lat : przyroda, krajobraz, kultura / teksty Katarzyna Krakowska, Józef K. Kurowski, Sebastian Piskorski, Adam Świć, Agata Zaborowska ; fotografie Hieronim Andrzejewski, Monika Czubaczyńska-Szram, Józef K. Kurowski, Magdalena Majda, Sebastian Piskorski, Kamil Polański, Sebastian Sołtyszewski, Dariusz Sommerfeld, Adam Świć, Agata Zaborowska

Przyroda Załęczańskiego Parku Krajobrazowego / Tadeusz Kurzac, Jacek Nowak, Marek Jakubowski ; autorzy fotografii: Jacek Nowak, Tadeusz Kurzac, Włodzimierz Wypych, Aleksander Chmiel, Krzysztof Gara, Ryszard Sądadek, Maurycy Ignaczak, Tadeusz Bziuk, Marek Jakubowski, Wiktor Majak, Bogusław Byczkowski, Martien Uiterweerd, Janusz Ratajczak ; projekt i opracowanie graficzne: Marek Jakubowski

Nagrodę w kategorii *Najlepsza Powieść o Łodzi i Ziemi Łódzkiej* Jury przyznało publikacji „Tramwaj Tanfaniego” autorstwa Marcina Andrzejewskiego. Powieść wydało Wydawnictwo Kusiński w Łodzi.

Ponadto członkowie Jury swoimi głosami wyróżnili powieści:

Kukielki / Piotr Jarmołowicz, Jacek Kusiński

Miłość i wojna / Max Czornyj

Reb Szlojme Bogacz : poemat o życiu żydowskim / Szalom Asz ; przełożyła z jidysz Monika Adamczyk-Garbowska

W blasku utraconego świata / Jarosław Śmiechowicz we współpracy z Andrzejem Nitkiem

Ponadto Jury Nagrody „Złoty Ekslibris Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi” postanowiło uhonorować Nagrodą Specjalną publikację:

„Skarby z malowanej skrzyni : elementarz stroju łowickiego” pod redakcją i z tekstami Magdaleny Bartosiewicz w opracowaniu graficznym i z ilustracjami Karoliny Matyjaszkowicz. Wydawcą nagrodzonej książki jest Muzeum w Łowiczu.

Jury dokonało powyższego wyboru spośród 29 tytułów nominowanych do Nagrody.

W kategorii *Najlepsza Książka o Łodzi* nominowano 6 publikacji, w kategorii *Najlepsze Wydawnictwo Albumowe o Łodzi* 2 publikacje, w kategorii *Najlepsza Książka o Ziemi Łódzkiej* 9 publikacji, w kategorii *Najlepsze Wydawnictwo Albumowe o Ziemi Łódzkiej* 5 publikacji, w kategorii *Najlepsza Powieść o Łodzi i Ziemi Łódzkiej* 7 publikacji.

Ogółem do Nagrody kwalifikowało się 91 tytułów książek wydanych w roku 2021, które dostępne są w zbiorach WBP im. Marszałka J. Piłsudskiego w Łodzi.

Joanna Kantyka
Sekretarz Jury

Łódź, 26.04.2022 r.

PROTOKÓŁ JURY

NAGRODY ZŁOTY EKSLIBRIS

Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej
im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi

Jury Nagrody „Złoty Ekslibris Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi” obradujące 19 kwietnia 2022 r. pod przewodnictwem Barbary Czajki w składzie: Piotr Boczkowski, Małgorzata Cegielko, Elżbieta Domagalska, Małgorzata Kania, Joanna Kantyka - sekretarz, Marzena Markiewicz, Aneta Powalska-Pietrzak, przyznało Nagrodę „Superekslibris Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi” w 2022 r.

W kategorii *Łódź* nagrodę otrzymało:
Łódzkie Towarzystwo Przyjaciół Książki.

W kategorii *Ziemia Łódzka* nagrodę otrzymał:
Jacek Perzyński.

Joanna Kantyka
Sekretarz Jury

O Nagrodzie ZŁOTY EKSLIBRIS

Nagroda „Złoty Ekslibris” została ustanowiona w 1992 roku, z okazji 75-lecia istnienia Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi. Inicjatorką Nagrody była Elżbieta Pawlicka - dyrektor Biblioteki w okresie od lutego 1982 r. do kwietnia 2003 r. Nagroda początkowo była przyznawana tylko w jednej kategorii (za lata 1992-1999), następnie w dwóch kategoriach (za lata 2000-2005). Od roku 2006 Nagroda przyznawana jest w czterech kategoriach: *Najlepsza Książka o Łodzi*, *Najlepsze Wydawnictwo Albumowe o Łodzi*, *Najlepsza Książka o Ziemi Łódzkiej*, *Najlepsze Wydawnictwo Albumowe o Ziemi Łódzkiej*. W 2022 r. wprowadzono kategorię *Najlepsza Powieść o Łodzi i Ziemi Łódzkiej*. Nagroda ma charakter honorowy. Do roku 2005 była nią akwaforta wykonana przez Zbigniewa Janeczka. W latach 2006-2011 projekt i wykonanie Nagrody było autorstwa Włodzimierza Rudnickiego. Nagrodą od roku 2012 jest okolicznościowa statuetka zaprojektowana i wykonana przez Rafała Frankiewicza. Okolicznościowe dyplomy zaprojektował Włodzimierz Rudnicki.

Wyłanianie laureatów

Nagrody Złoty Ekslibris
składa się z trzech etapów

Etap pierwszy: zgłaszanie publikacji do Nagrody przez autorów, wydawców, bibliotekarzy, czytelników oraz inne zainteresowane instytucje. Do Nagrody kwalifikowały się wszystkie publikacje z rokiem wydania 2021, których tematyka dotyczyła Łodzi i / lub ziemi łódzkiej oraz które znajdowały się w zbiorach WBP.

Etap drugi: nominowanie publikacji do Nagrody przez członków jury. Członkowie jury po zapoznaniu się z publikacjami kwalifikującymi się do Nagrody, oceniając poziom merytoryczny i edytorski publikacji, przekazują sekretarzowi jury swoje nominacje w każdej kategorii (do 3 publikacji).

Etap trzeci: głosowanie. Po dyskusji każdy z członków jury w tajnym głosowaniu wskazuje spośród nominowanych tytułów do 2 publikacji w poszczególnych kategoriach. Członek jury ma prawo nie wskazać tytułu do Nagrody w danej kategorii. O przyznaniu Nagrody w danej kategorii decyduje zwykła większość głosów.

Regulamin Nagrody Złoty Ekslibris

WOJEWÓDZKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ

IM. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W ŁODZI

§ 1

Nagroda Złoty Ekslibris, ustanowiona przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi, przyznawana jest w pięciu kategoriach: Najlepsza Książka o Łodzi, Najlepsza Książka o Ziemi Łódzkiej, Najlepsze Wydawnictwo Albumowe o Łodzi, Najlepsze Wydawnictwo Albumowe o Ziemi Łódzkiej oraz Najlepsza Powieść o Łodzi i Ziemi Łódzkiej.

Jury Nagrody może przyznać Nagrodę Specjalną.

§ 2

Celem Nagrody jest popularyzacja najciekawszych publikacji o Łodzi i ziemi łódzkiej, promocja autorów oraz wydawnictw podejmujących problematykę regionalną.

§ 3

1. Książki do Nagrody mogą być zgłaszane przez członków jury, autorów, wydawców, biblioteki i inne instytucje oraz czytelników.
2. Ostateczny termin zgłaszania kandydatów do Nagrody podawany jest przez Bibliotekę co roku i udostępniany w Internecie. Zgłoszenia, które wpłyną po wyznaczonym terminie nie będą uwzględniane.
3. Zgłoszenia kandydatów do Nagrody można składać w sekretariacie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w godz. 8-15.30 (poniedziałek-piątek) oraz przysyłać na adres WBP (90-508 Łódź, ul. Gdańska 100/102) z dopiskiem „Złoty Ekslibris” lub na adres poczty elektronicznej (sekretariat@wbp.lodz.pl).

§ 4

1. Nagrodę przyznaje jury powołane przez dyrektora Biblioteki spośród jej pracowników.
2. Jury może być rozszerzone o konsultantów spoza Biblioteki.
3. Przewodniczącym jury jest dyrektor Biblioteki.
4. Ocenie podlegają publikacje wydane w roku poprzedzającym wręczenie Nagrody, z wyłączeniem publikacji wymienionych w p. 5.

5. Jury przy ocenie zgłoszonych do Nagrody publikacji nie uwzględnia drugich lub kolejnych wydań danego tytułu, w tym wydań określonych jako uzupełnione, poszerzone, rozszerzone, zmienione itp.
6. Jury ocenia poziom merytoryczny i edytorski zgłoszonych do Nagrody publikacji.
7. Wybór uhonorowanych Nagrodą publikacji poprzedza etap ich nominowania przez jury spośród wszystkich zgłoszonych kandydatów, z wyłączeniem publikacji wymienionych w p. 5.
8. O przyznaniu Nagrody Złoty Ekslibris decyduje zwykła większość głosów członków jury.
9. Jury może odstąpić od przyznania Nagrody w danej kategorii.

§ 5

1. Nagroda przyznawana jest corocznie i wręczana uroczyście w kwietniu lub maju.
2. Nagroda wręczana jest autorowi publikacji (jednej osobie, zespołowi autorskiemu lub redaktorowi w przypadku pracy zbiorowej).
3. Okolicznościowe dyplomy przyznawane są laureatom Nagrody oraz wydawnictwu, które wydało nagrodzoną publikację.

§ 6

Nagroda w formie okolicznościowej statuetki ma charakter honorowy i nosi nazwę Złoty Ekslibris Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi.

Nominacje Jury do Nagrody Złoty Ekslibris

WBP IM. MARSZAŁKA J. PIŁSUDSKIEGO W ŁODZI W ROKU 2021

(układ alfabetyczny wg tytułów)

KATEGORIA:

NAJLEPSZA KSIĄŻKA O ŁODZI

1. Łódzianin w podróży : pieszo, rowerem, koleją : o wyjazdach i rekreacji do 1939 r. / teksty: Sebastian Glica, Mirosław Jaskulski, Maciej Jaśniewski, Beata Kamińska. - Łódź : Muzeum Miasta Łodzi, © copyright 2021. - 192 strony : ilustracje (w tym kolorowe) ; 24 cm.
2. Łódzkie mozaiki i inne monumentalne akcenty plastyczne czasów PRL-u / Bartosz Stępień. - Łódź : Księży Młyn Dom Wydawniczy Michał Koliński, 2021. - 247 stron : ilustracje kolorowe ; 30 cm.
3. Na radiowej fali : Radio Łódź 1931-2021 / Jarosław Warzecha. - Łódź : Akapit Press, 2021. - 249 stron : ilustracje (głównie kolorowe) ; 31 cm.
4. „Nauczono nas płakać bez łez...” / redakcja: Ireneusz Piotr Maj, redakcja naukowa: Andrzej Janicki ; autorzy tekstów: Jolanta Sowińska-Gogacz, Andrzej Janicki, Jakub Parol, Michał Hankiewicz. - Łódź : Muzeum Dzieci Polskich - ofiar totalitaryzmu. Niemiecki nazistowski obóz dla polskich dzieci w Łodzi (1942-1945), 2021. - 119, [1] strona : ilustracje (w tym kolorowe) ; 22 x 23 cm.
5. Oi! Oi! Oi! To punk z miasta Łodzi... / Dariusz Jędrasiak, Piotr „Bugs” Wawrzak. - Łódź : Fundacja „Człowiek i Środowisko”, 2021. - 322, [1] strona : ilustracje (w tym kolorowe) ; 22 x 24 cm + 1 płyta CD.
6. Polihymnia i polityka : krytycy muzyczni w Łodzi 1939-1989 / Paweł Spodenkiewicz. - Łódź : Wydawnictwo Kusiński, 2021. - 199, [1] strona ; 24 cm.

KATEGORIA:

NAJLEPSZE WYDAWNICTWO ALBUMOWE O ŁODZI

1. Dawna architektura Politechniki Łódzkiej : pałac rodziny Scheiblerów / Krystyna Popiel, Małgorzata Wilbik ; zdjęcia Dominik Daszczyk. - Łódź : Muzeum Politechniki Łódzkiej : nakładem Politechniki Łódzkiej, 2021. - 83, [1] strona : ilustracje (głównie kolorowe) ; 29 cm.

2. Wrażliwość miasta / Beata Gambrych-Naze, Bogdan Jankowski. - Łódź : Beata Gambrych-Naze, Bogdan Jankowski, 2021 (Łódź : Arsa). - 289, [3] strony : ilustracje kolorowe ; 30 cm.

KATEGORIA:

NAJLEPSZA KSIĄŻKA O ZIEMI ŁÓDZKIEJ

1. Bitewnik Łódzki 1914 w kolorze / Paweł Babij [i 24 pozostałych] ; zespół redakcyjny Piotr Zawilski, Zbigniew Janeczek, Michał Jagiełło. - Łódź : Archiwum Państwowe, 2021. - 247 stron : ilustracje (w tym kolorowe) ; 23 x 31 cm.
2. Dziennik pandemiczny : zapiski Muzeum Miasta Zgierza z czasów zarazy / teksty Robert Starzyński, Magdalena Grabia-Krawczyk, Maciej Rubacha, Krzysztof Wiliński. - Zgierz : Muzeum Miasta Zgierza, 2021. - 245 stron : ilustracje ; 24 cm.
3. Galewice : legendy i historie starego dworu / autor opowiadań: Grzegorz Szymański ; fotografie: Ryszard Zych. - Galewice ; Wieruszów : Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wieruszowie, 2021. - 31 stron : ilustracje ; 26 cm.
4. Gmina Chąsno dawniej i dziś / Katarzyna Skierska-Pięta, Marek Wojtylak, Tadeusz Żaczek. - Chąsno : Stowarzyszenie KGW - Razem dla Gminy Chąsno, 2021. - [2], 176 stron : ilustracje (głównie kolorowe) ; 30 cm.
5. Łódź : ucieczki z miasta : 41 wycieczek po woj. łódzkim i nie tylko : ilustrowany przewodnik weekendowy / autor: Adam Warszawski. - Gliwice : Helion SA, copyright © 2021. - 264 strony, [1] karta kolorowa złożona : ilustracje kolorowe ; 22 cm.
6. Miasto Uniejów i region spycimiersko-uniejowski poprzez wieki. T. 1, Do 1918 roku ; T. 2, Lata 1918-2020 / pod redakcją Jana Szymczaka ; Towarzystwo Przyjaciół Uniejowa, Polskie Towarzystwo Historyczne - Oddział w Łodzi. - Łódź : Polskie Towarzystwo Historyczne. Oddział ; Uniejów : Towarzystwo Przyjaciół Uniejowa, 2021. - 753 strony : ilustracje (w tym kolorowe), 863 strony : ilustracje (w tym kolorowe) ; 25 cm.
7. O piotrkowskiej straży pożarnej / Andrzej Pol. - Piotrków Trybunalski : Lamar Serwis, 2021. - 316

stron : ilustracje (głównie kolorowe) ; 24 cm.

8. Skarby z malowanej skrzyni : elementarz stroju łowickiego / koncepcja, teksty i redakcja Magdalena Bartosiewicz ; ilustracje, skład i opracowanie graficzne Karolina Matyjaszkowicz. - Łowicz : Muzeum w Łowiczu, 2021. - 64 strony, [1] karta złożona : ilustracje kolorowe ; 22 cm.
9. Stroje chłopskie regionu radomszczańskiego : studium historii i problemów rekonstrukcji / Aleksander Błachowski, Barbara Sitek. - Radomsko : Muzeum Regionalne im. Stanisława Sankowskiego, 2021. - 221, [3] strony : ilustracje (w tym kolorowe) ; 27 cm.

**KATEGORIA:
NAJLEPSZE WYDAWNICTWO ALBUMOWE
O ZIEMI ŁÓDZKIEJ**

1. Nożycami opowiedziane : wycinanki w województwie łódzkim / tekst, dobór materiału zdjęciowego: Aldona Plucińska ; projekt plastyczny i graficzny: Aldona Plucińska, Bożena Bilśka-Smuś ; redakcja: Bożena Bilśka-Smuś, Dawid Mazurkiewicz, Małgorzata Grzesiak ; zdjęcia Adam Staśkiewicz. - Łódź : Województwo łódzkie. Urząd Marszałkowski Województwa łódzkiego, 2021. - [1], 131, [2] strony : ilustracje kolorowe ; 31 cm.
2. Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich XXV lat : przyroda, krajobraz, kultura = Wzniesienia Łódzkie Landscape Park 25 years : nature, landscape, culture / texts = teksty Katarzyna Krakowska, Józef K. Kurowski, Sebastian Piskorski, Adam Świć, Agata Zaborowska ; fotografie = photographs Hieronim Andrzejewski, Monika Czubaczyńska-Szram, Józef K. Kurowski, Magdalena Majda, Sebastian Piskorski, Kamil Polański, Sebastian Sołtyszewski, Dariusz Sommerfeld, Adam Świć, Agata Zaborowska. - Łódź : Zespół Parków Krajobrazowych Województwa łódzkiego, 2021. - 160 stron : ilustracje kolorowe ; 23 cm.
3. Przyroda Załęczańskiego Parku Krajobrazowego / Tadeusz Kurzac, Jacek Nowak, Marek Jakubowski ; autorzy fotografii: Jacek Nowak, Tadeusz Kurzac, Włodzimierz Wypych, Aleksander Chmiel, Krzysztof Gara, Ryszard Sęsiadek, Maurycy Ignaczak, Tadeusz Bziuk, Marek Jakubowski, Wiktor Majak, Bogusław Byczkowski, Martien Uiterweerd, Janusz Ratajczak ; projekt i opracowanie graficzne: Marek Jakubowski. - Łódź : Stowarzyszenie Film - Przyroda - Kultura, 2021. - 217, [6] stron : ilustracje kolorowe ; 21 x 29 cm.

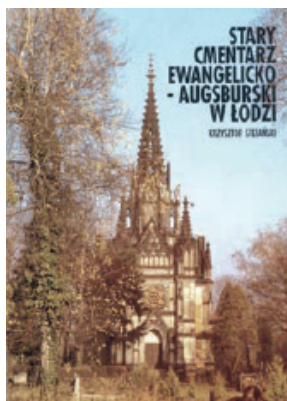
4. Sieradz w fotografii dawniej i dziś / redakcja Ryszard Sierociński ; teksty Tadeusz Olejnik, Tomasz Oszczyda ; fotografie współczesne Ryszard Sierociński. - Sieradz : Prof-Art Ryszard Sierociński : Fundacja Wspierania Kultury Miasta Sieradza, 2021. - 168 strony : ilustracje kolorowe ; 23 cm.
5. Spalski Park Krajobrazowy : 25. lecie utworzenia Parku 1995-2020 = Spala Landscape Park : 25th of the Park's establishment 1995-2020 / Marcin Kiedrzyński, Józef K. Kurowski, Piotr Wypych ; projekt graficzny Piotr Wypych ; zdjęcia: Piotr Wypych, Szymon Kielan, Hieronim Andrzejewski, Maciej Sobański, Zbigniew Kołodzki, Dariusz Bień, Katarzyna Krakowska, Józef K. Kurowski. - Łódź : Zespół Parków Krajobrazowych Województwa łódzkiego ; Moszczenica : Oddział Terenowy Nadpilicznych Parków Krajobrazowych. Spalski Park Krajobrazowy, 2021. - 191, [1] strona : ilustracje kolorowe ; 22 cm.

**KATEGORIA:
NAJLEPSZA POWIEŚĆ O ŁÓDZI I ZIEMI ŁÓDZKIEJ**

1. Kości, które nosisz w kieszeni / Łukasz Barys. - Warszawa : Wydawnictwo Cyranka, 2021. - 141, [3] strony ; 21 cm.
2. Kukielki / Piotr Jarmołowicz, Jacek Kuśiński. - Łódź : Wydawnictwo Kuśiński, 2021. - 248, [2] strony ; 21 cm.
3. Miłość i wojna / Max Czornyj. - Poznań : Wydawnictwo Filia, 2021. - 551, [1] strona ; 20 cm.
4. Osadzony / Kinga Wójcik. - Warszawa : Prószyński Media, 2021. - 492, [1] strona ; 21 cm. - Seria o komisarzu Lenie Rudnickiej / Kinga Wójcik ; [3]
5. Reb Szłojme Bogacz : poemat o życiu żydowskim / Szalom Asz ; przełożyła z jidysz Monika Adamczyk-Garbowska. - Kutno : Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Stefana Żeromskiego, 2021. - 91, [1] strona : ilustracje kolorowe ; 24 cm.
6. Tramwaj Tanfaniego / Marcin Andrzejewski. - Łódź : Wydawnictwo Kuśiński, 2021. - 361, [3] strony : 1 ilustracja ; 21 cm.
7. W blasku utraconego świata / Jarosław Śmiechowicz we współpracy z Andrzejem Nitkiem ; rysunki: Jarosław Śmiechowicz. - Żywocin : Jarosław Śmiechowicz, 2021. - 343, [9] : ilustracje ; 25 cm.

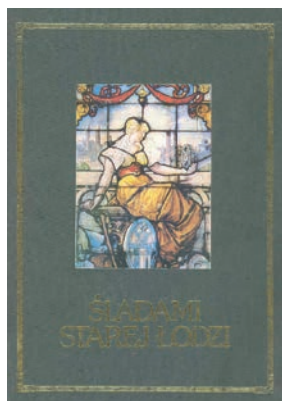
Książki nagrodzone Nagrodą Złoty Ekslibris

za lata 1992-2020

ZA ROK 1992

Stary Cmentarz Ewangelicko-Augsburski w Łodzi / Krzysztof Stefański [zdj. Andrzej Pukaczewski, Włodzimierz Małek]. - Łódź : Ewangelickie Wydawnictwo św. Mateusza

ZA ROK 1993

Śladami starej Łodzi. [T.] 2 / Andrzej Urbaniak; z rys. Jerzego Michała Zakrzewskiego. - Łódź : Wydawnictwo 86 Press

ZA ROK 1996

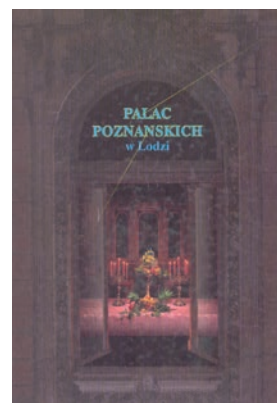
Działo się w Łodzi... / Mirosław Zbigniew Wojalski. - Łódź : "Zora"

ZA ROK 1997 nagrody nie przyznano

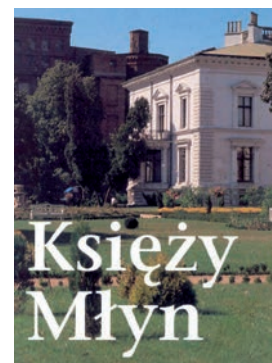
ZA ROK 1998

Zaginiona dzielnica : Łódź żydowska — ludzie i miejsca / Paweł Spodenkiewicz. - Łódź : Łódzka Księgarnia Niezależna

ZA ROK 1995

Pałac Poznańskich w Łodzi / opracowana przez zespół pracowników Muzeum Historii Miasta Łodzi / red. Ryszard Czubaczyński. — Łódź : Muzeum Historii Miasta Łodzi

ZA ROK 1999

Księży Młyn / tekst Dorota Berbelska, Stefan Pytlas, Jan Salm, Agata Zielińska, fot. Tadeusz Karpiński. - Łódź : Urząd Miasta Łodzi. Wydział Strategii Miasta

ZA ROK 2001

W roku 2001 zmieniono formułę i regulamin Nagrody. Przyznano dwie równorzędne nagrody. Jedną dla najlepszej książki o Łodzi, drugą dla najlepszej książki o województwie.

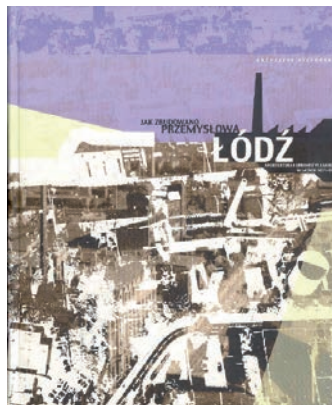

Łowicka pocztówka 1899-1999 / Edward Miziołek. - Łowicz : Łowicki Ośrodek Kultury : Archiwum Państwowe m. st. Warszawy. Oddział

ZA ROK 2000

Rody fabrykanckie. Cz. 2. / Leszek Skrzydło. — Łódź : Oficyna Bibliofilów

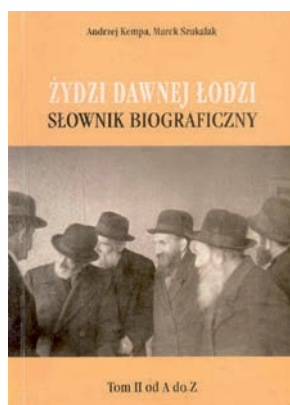

Jak zbudowano przemysłową Łódź : architektura i urbanistyka miasta w latach 1821-1914 / Krzysztof Stefański. - Łódź : Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego

Łęczyca : monografia miasta do 1990 roku / pod. red. Ryszarda Rosina. - Łęczyca : Towarzystwo Naukowe Płockie. Oddział w Łęczyca : Towarzystwo Miłośników Ziemi Łęczyckiej

ZA ROK 2002

Żydzi dawnej Łodzi: słownik biograficzny Żydów łódzkich oraz z Łodzią związanych. T. 2 / Andrzej Kempa, Marek Szukalak. - Łódź : Oficyna Bibliofilów

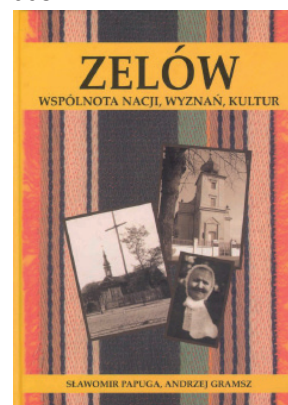

Pajęczno poprzez wieki / Jadwiga i Krzysztof Pach. - Częstochowa : Dom Książki

ZA ROK 2003

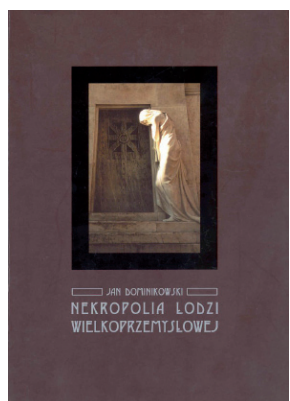

Szlakiem łódzkiej kolei / Michał Jerczyński, Tomasz Roszak. - Łódź : Wydaw. Piątek Trzynastego

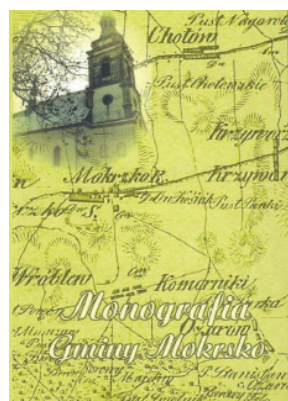

Zelów: wspólnota nacji, wyznań, kultur / Sławomir Papuga, Andrzej Gramsz. - Łódź : Wydaw. GRAKO

ZA ROK 2005

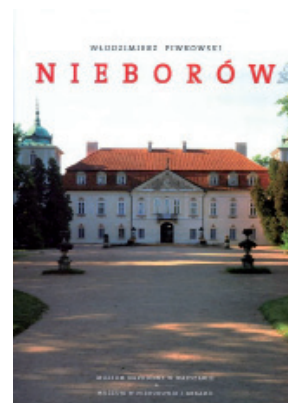
Nekropolia Łodzi wielkoprzemysłowej: cmentarz Stary przy ulicy Ogrodowej: dzieje i sztuka 1854-1945 / Jan Dominikowski. - Łódź : Wydawnictwo Konserwatorów Dzieł Sztuki

Monografia gminy Mokrośko / pod red. Tadeusza Olejnika. - Mokrośko : Urząd Gminy

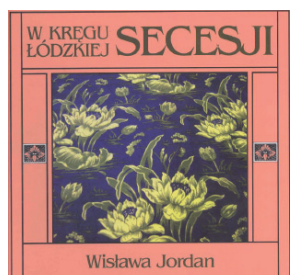

Z ikłą i pod prąd czyli W krainie Pstrąga: Studencki Teatr Satyry Pstrąg od frontu i od kulis na tle Łodzi akademickiej 1945-1967: piosenki, skecze, monolog, żarty, anegdoty, wiersze, wspomnienia, recenzje, paszkwile, donosy, laurki, anonimy, parodie, fotografie, karykatury, obrazy, rysunki, raptularz, epitafia / przedstawia Wiesław Machejko; [oprac. red. Barbara Machejko i Leszek Skrzydło]. - Łódź : Dom Wydawniczy ELIPSA

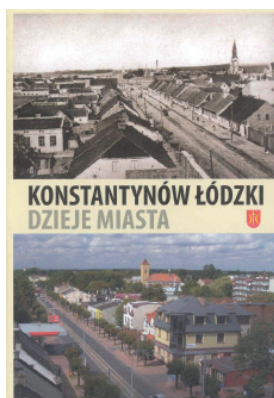

Nieborów: mazowiecka rezydencja Radziwiłłów / Włodzisław Piwkowski. - Warszawa : Muzeum Narodowe: Muzeum w Nieborowie i Arkadii

ZA ROK 2006

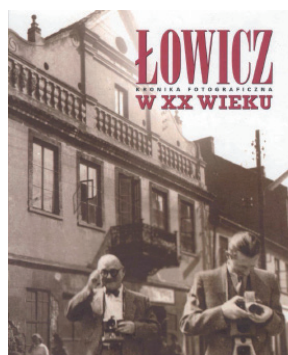
W kręgu łódzkiej secesji / Wisława Jordan. - Łódź : Wydawnictwo Literatura

Konstantynów Łódzki: dzieje miasta / praca zbiorowa pod red. Marii Nartowicz-Kot. - Łódź : Polskie Towarzystwo Historyczne. Oddział Łódzki

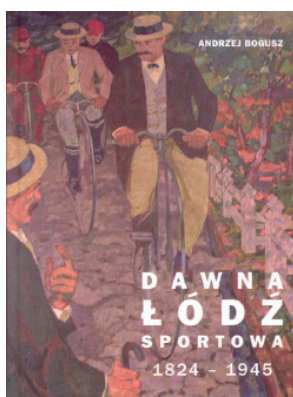

Piotrkowska: spacer pierwszy = the first walk / [opracowanie graficzne] Sławomir Krajewski; [fotografie] Jacek Kusiński. - Łódź : Wydawnictwo Jacek Kusiński

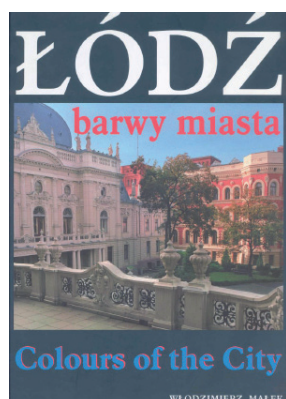

Łowicz w XX wieku: kronika fotograficzna / Jacek Rutkowski. - Łowicz : Urząd Miejski

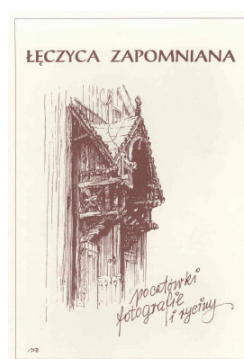
ZA ROK 2007

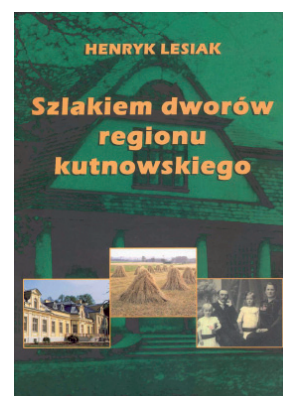
Dawna Łódź sportowa: 1824 - 1945/ Andrzej Bogusz. – Łódź : Muzeum Historii Miasta Łodzi

Łódź: barwy miasta = Colours of the city / fot. i projekt albumu Włodzimierz Małek ; tekst oraz konsultacja przy wyborze fot. Ryszard Bonisławski. - Wyd. 3 uaktualnione. - Łódź : Oficyna Wydawniczo-Reklamowa Saga-lara

Łęczyca zapomniana : pocztówki, fotografie i ryciny / tekst Alicja Łosińska, Karol Niewiadomski, Mirosław Pisarkiewicz ; wyb. kart pocztowych i fot. Alicja Łosińska, Aneta Pucek. - Wyd. 2 poszerzone i uzupełnione. – Łęczyca : Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna : Towarzystwo Naukowe Płockie. Oddział : Towarzystwo Miłośników Ziemi Łęczyckiej

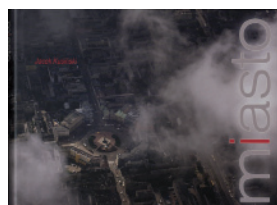

Szlakiem dworów regionu kutnowskiego / Henryk Lesiak. - Wyd. 2 zm. i uzup. - Kutno : Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego

ZA ROK 2008

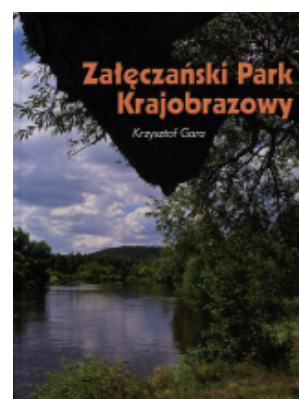
Zarys dziejów geodezji w Łodzi / Marian Czocharński, Tadeusz Kośka, Grzegorz Kowalski. - Łódź : Wydaw. Politechniki Łódzkiej

Miasto = City / [zdj.] Jacek Kusiński ; tekst - „Widzenie Łodzi” Tomasz Włodkowski. – Łódź : Wydawnictwo Jacek Kusiński

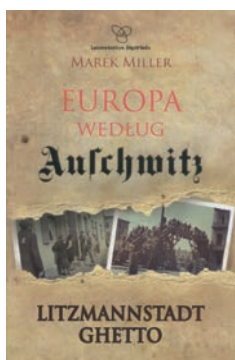

Historia Smardzewic / Stefan Zdonek. – Smardzewice : Ochotnicza Straż Pożarna

Załęczański Park Krajobrazowy / fot. Krzysztof Gara. – Sieradz : Agencja Reklamowo-Wydawnicza Prof-Art

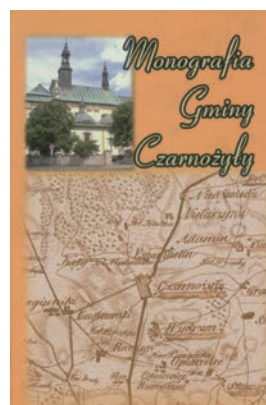
ZA ROK 2009

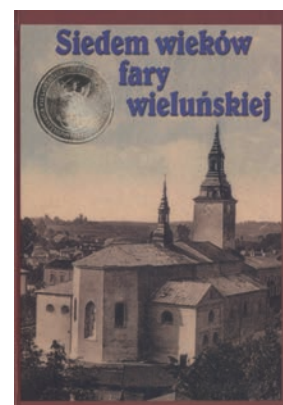
Europa wg Auschwitz [...] / Marek Miller ; współpr. Zofia Kraszewska-Kelcz, Joanna Podolska ; przy współudziale Magdaleny Januszewskiej [i in.] ; Instytut Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego, Laboratorium Reportażu, Archiwum Państwowe w Łodzi. - Oświęcim : Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau

Księga fabryk Łodzi / Jacek Kusiński, Ryszard Bonisławski, Maciej Janik. - Łódź : Wydawnictwo Jacek Kusiński

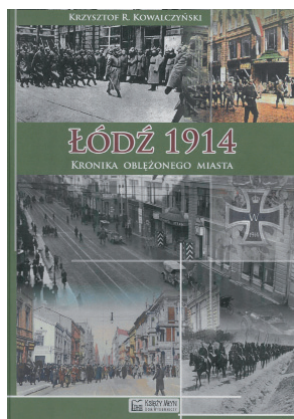

Monografia gminy Czarnożyły / oprac. zbiorowe pod red. Zdzisława Włodarczyka. – Czarnożyły : Urząd Gminy

Siedem wieków fary wieluńskiej / pod red. Jana Książka. - Wieluń : Muzeum Ziemi Wieluńskiej

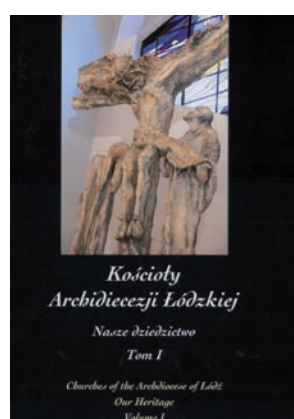
ZA ROK 2010

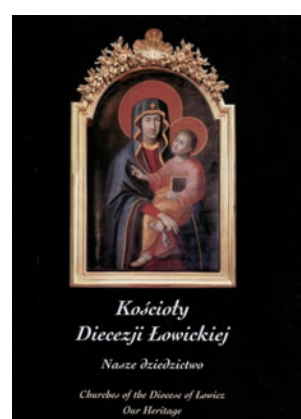
Łódź 1914 : kronika oblężonego miasta / Krzysztof R. Kowalczyński . - Łódź : Księży Młyn Dom Wydawniczy Michał Koliński

Moje Gorzkowice / Cezary Graczykowski. - Gorzkowice : Gminna Biblioteka Publiczna

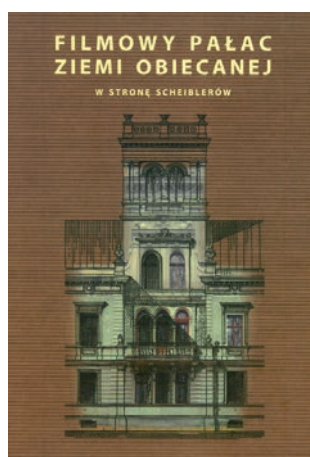
Kościoły Archidiecezji Łódzkiej : nasze dziedzictwo. T. 1 / zespół redakcyjny Studio Plus. - Bydgoszcz : Studio Plus Marek Pawłowski

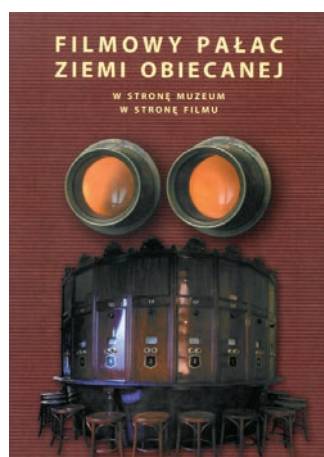
Kościoły Diecezji Łowickiej : nasze dziedzictwo = Churches of the Diocese of Łowicz : our heritage / [zespół redakcyjny Studio Plus] . - Bydgoszcz : Studio Plus Marek Pawłowski

ZA ROK 2011

ZA ROK 2011 nie przyznano Nagrody w kategorii Najlepsze Wydawnictwo Albumowe o Łodzi

Filmowy pałac ziemi obiecanej. [T. 1], W stronę Scheiblerów / red. Ewa M. Bładowska. - Łódź : Stowarzyszenie Miłośników off Kultury SMOk : Muzeum Kinematografii

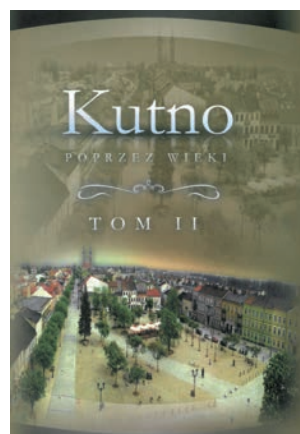
Filmowy pałac ziemi obiecanej. [T. 2], W stronę muzeum, w stronę filmu / red. Ewa M. Bładowska. - Łódź : Stowarzyszenie Miłośników off Kultury SMOk : Muzeum Kinematografii

Opoczno i opocznanie w dawnej fotografii / zespół red. w składzie: Robert Kowalski, Tomasz Łuczowski, Jan Siempiński, Bożena Świątek-Mazur, Edward Zagdański]. - Opoczno : Muzeum Regionalne : Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna

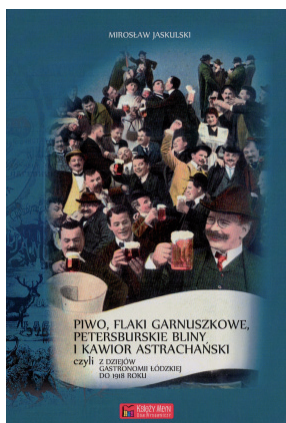

Kutno poprzez wieki. T. 1, Do 1939 roku / pod red. Jana Szymczaka. - Kutno ; Łódź : Prezydent Miasta Kutna [etc.]

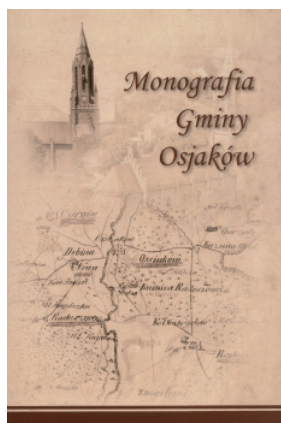

Kutno poprzez wieki. T. 2, Lata 1939-2010 / pod red. Jana Szymczaka. - Kutno ; Łódź : Prezydent Miasta Kutna [etc.]

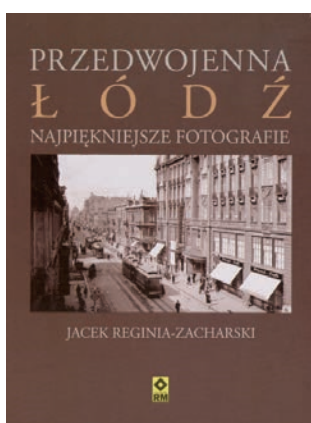
ZA ROK 2012

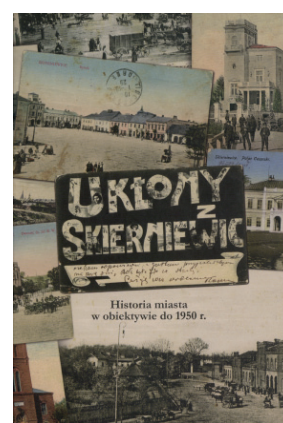
Piwo, flaki garnuszkowe, petersburskie bliny i kawior astrachański czyli Z dziejów gastronomii łódzkiej do 1918 roku / Mirosław Jaskulski. - Łódź : Księży Młyn Dom Wydawniczy Michał Koliński

Monografia gminy Osjaków : opracowanie zbiorowe / pod redakcją Jana Książka. - Osjaków : Urząd Gminy

Przedwojenna Łódź : najpiękniejsze fotografie / Jacek Reginia-Zacharski. - Warszawa : Wydawnictwo RM ; Łódź : Archiwum Państwowe

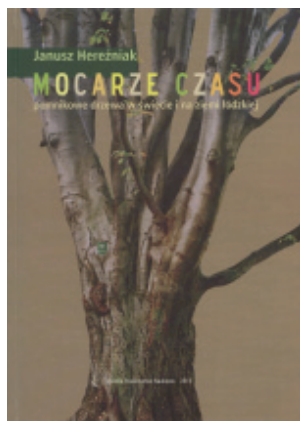

Ukłony z Skierniewic : historia miasta w obiektywie do 1950 r. / [redakcja: Izabela Strączyńska, Anna Majda-Baranowska, Maria Anacka-Łyjak, Ewa Pecyna, Mirosława Przygodzińska. - Skierniewice : Miejska Biblioteka Publiczna.

ZA ROK 2013

Fabryka snów / teksty i redakcja Stanisław Zawisliński, współpraca Tadeusz Wijata ; opracowanie graficzne: Adam Bremer, Jędrzej Łoś. - Łódź : TOYA Sp. z o.o.

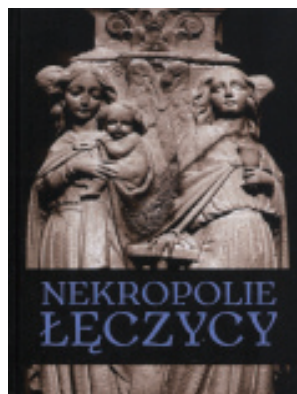
Mocarze czasu : pomnikowe drzewa w świecie i na ziemi łódzkiej / Janusz Hereźniak ; [opracowanie graficzne Tomasz Budziarek ; autorzy zdjęć: Janusz Hereźniak i in.]. - Łódź : Łódzkie Towarzystwo Naukowe

Rezerваты : ochrona przyrody w lasach Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi i województwa łódzkiego / Romuald Olaczek ; [aut. fot. Mirosław Sobkowiak i in. ; projekt okładki i wnętrza Jerzy Jan Dobrucki] ; Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi. - Józefów : Oficyna Wydawnicza Forest

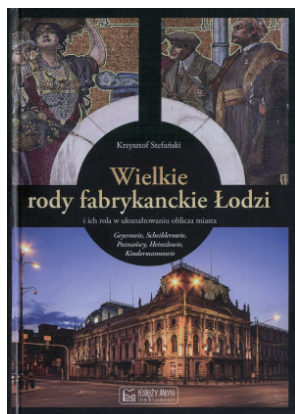

Potęga Łodzi = Power of Łódź : 2010-12 / [opieka artystyczna Marek Janiak, Włodzimierz Adamiak, Marcin Wasilewski ; projekt graficzny i skład Marcin Wasilewski ; wstęp Włodzimierz Adamiak, Ewa M. Boryczka]. - Łódź : Fundacja Ulicy Piotrkowskiej : Urząd Miasta Łodzi

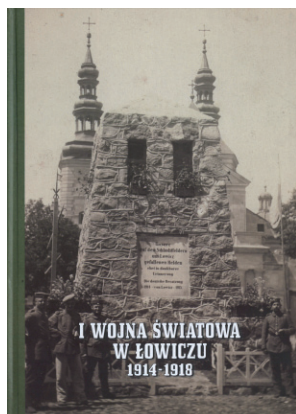

Nekropolie Łęczycy : piękno ukryte w detalu / [red. Lucyna Sztompka ; zespół red. Alicja Łosińska, Maria Sęczkowska, Mirosława Żydek, Mirosław Pisarkiewicz, Bolesław Solarski ; tekst Mirosław Pisarkiewicz ; wybór i opis zdjęć Alicja Łosińska ; fotografie Przemysław Marynowski] ; Towarzystwo Naukowe Płockie. Oddział w Łęczycy, Towarzystwo Miłośników Ziemi Łęczyckiej, Archiwum Państwowe w Płocku. Oddział w Łęczycy. - Łęczycza : Towarzystwo Naukowe Płockie. Oddział

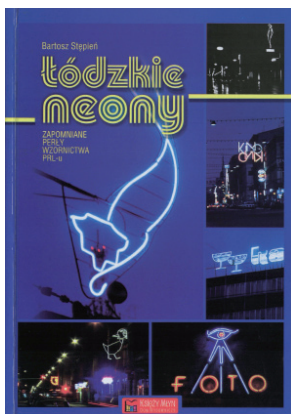
ZA ROK 2014

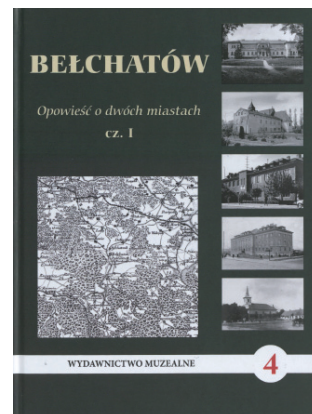
Wielkie rody fabrykanckie Łodzi i ich rola w ukształtowaniu oblicza miasta : Geyerowie, Scheiblerowie, Poznańscy, Heinzlowie, Kindermannowie / Krzysztof Stefański. - Łódź : Księży Młyn Dom Wydawniczy Michał Koliński

I wojna światowa w Łowiczu 1914-1918 / Maciej Malangiewicz & Jacek Rutkowski. - Łowicz : Łowicki Ośrodek Kultury

Łódzkie neony : zapomniane perły wzornictwa PRL-u / Bartosz Stępień. - Łódź : Księży Młyn Dom Wydawniczy Michał Koliński

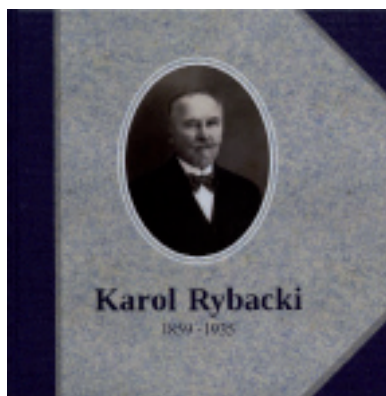

Bielschatów : opowieść o dwóch miastach. Cz. 1 / pod red. Moniki Basińskiej ; wybór i oprac. merytoryczne Łukasz Politański. - Bielschatów : Muzeum Regionalne

ZA ROK 2015

Filharmonia Łódzka : spacer w przestrzeni, podróż w czasie / [redaktor prowadzący Marzena Wiśniak ; redakcja merytoryczna, dobór zdjęć Joanna Więckowska, Marzena Wiśniak ; redakcja językowa Joanna Więckowska ; autor większości zdjęć współczesnych Dariusz Kulesza ; wstęp Tomasz Bęben]. - Łódź : Filharmonia Łódzka im. Artura Rubinsteina

Karol Rybacki 1859-1935 / Zdzisław Kryściak ; [projekt okładki i opracowanie graficzne: Jacek Rutkowski ; współpraca redakcyjna: Maciej Malangiewicz]. - Łowicz : Łowicki Ośrodek Kultury

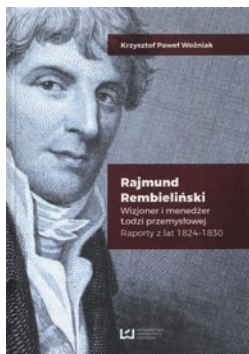

Łódź, której nie ma / Krzysztof R. Kowalczyński. - Łódź : Księży Młyn Dom Wydawniczy Michał Koliński

Sieradzka księga pokoleń : Sieradz w XX wieku w fotografii / [redakcja Ryszard Sierociński ; teksty: Sławomir Kołodziejczyk, Jerzy Kowalski, Henryk Pawłowski, Andrzej Ruszkowski, Henryk Szturma ; opracowanie graficzne: Paweł Duraj ; konsultacja historyczna: Maria Nartonowicz-Kot, Henryk Szturma, Jan Pietrzak]. - Sieradz : Prof-Art Agencja Reklamowo-Wydawnicza

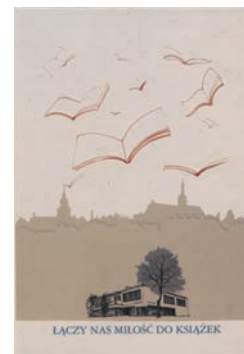
ZA ROK 2016

Rajmund RembIELiński : wizjoner i menedżer Łodzi przemysłowej : raporty z lat 1824-1830 / Krzysztof Paweł Woźniak ; [projekt typograficzny i skład Tomasz Pietras]. - Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego

Łowicz 1918-1939 : kronika fotograficzna / Maciej Malangiewicz & Jacek Rutkowski ; [pomysł i realizacja Maciej Malangiewicz & Jacek Rutkowski ; projekt okładki i opracowanie graficzne Jacek Rutkowski]. - Łowicz : Łowicki Ośrodek Kultury

Łączy nas miłość do książek / [zespół redakcyjny: Hanna Krawczyk – przewodnicząca, Krystyna Brodowska, Grażyna Łacina, Małgorzata Szymlet-Piotrowska ; redakcja Iga Turowicz ; projekt graficzny Paweł Duraj ; rysunki Aleksy Nowa ; zdjęcia: archiwum Powiatowej Biblioteki Publicznej w Sieradzu, Piotr Andrzejczak, Krystyna Brodowska, Zygmunt Kamiński, Grażyna Łacina, Bronisław Nawrocki, Tomasz Oszczyda, Mariusz Raźniewski, Ryszard Sierociński, Jadwiga Lew Starowicz, Jan Świderski]. - Sieradz : Prof-Art : na zlecenie Fundacji Wspierania Kultury Miasta Sieradza

ZA ROK 2017

Artyści niepokorni : sztuka nowoczesna XX wieku w przemysłowej Łodzi. T. 1 / Janusz Zagrodzki ; projekt graficzny: Sławomir Iwański ; Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Leona Schillera w Łodzi, Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna im. Leona Schillera w Łodzi. Wydział Operatorski i Realizacji Telewizyjnej. - Łódź : Wydawnictwo Biblioteki PWSFTviT : SAiP PWSFTviT

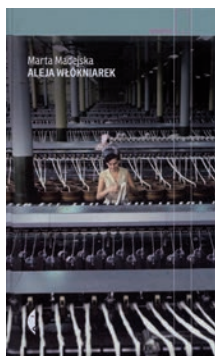

Kutno – miejsca i ludzie : obrazy zachowane w pamięci mieszkańców / Karol Koszoda, Elżbieta Świątkowska, Bożena Gajewska ; projekt graficzny Alicja Górecka ; Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Kutnowskiej. - Kutno : Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Kutnowskiej

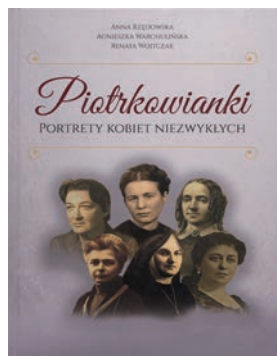

Monografia Piotrkowa Trybunalskiego / Michał Rawiła-Witanowski ; materiały zebrał, rękopis odczytał i wprowadzeniem opatrzył Piotr Głowacki ; [opracowanie graficzne Paulina Bąk]. - Piotrków Trybunalski : Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Próchnika

ZA ROK 2018

Aleja Włóknarek / Marta Madejska. - Wołowiec : Wydawnictwo Czarne

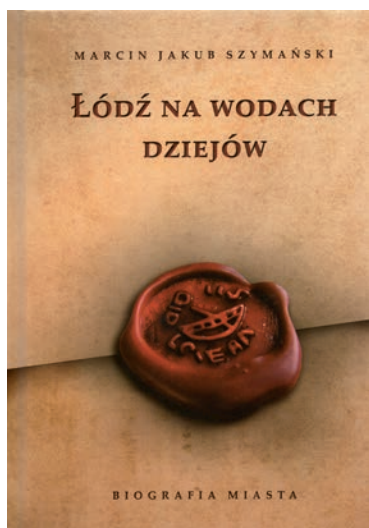

Piotrkowianki : portrety kobiet niezwykłych / Anna Rzędowska, Agnieszka Warchulińska, Renata Wojtczak. - Piotrków Trybunalski : Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Próchnika

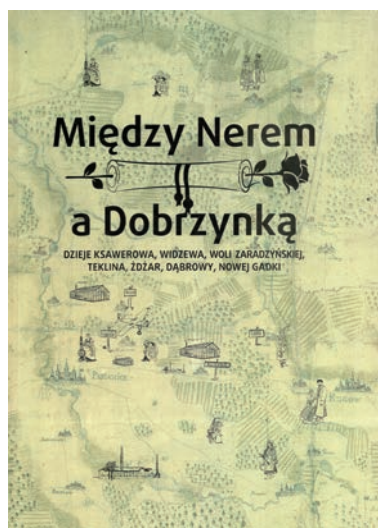

Wzornik : szycie opoczyńskie, łowickie, sieradzkie / Alicja Woźniak ; redakcja: Danuta Wachowska. - Łódź : Łódzki Dom Kultury

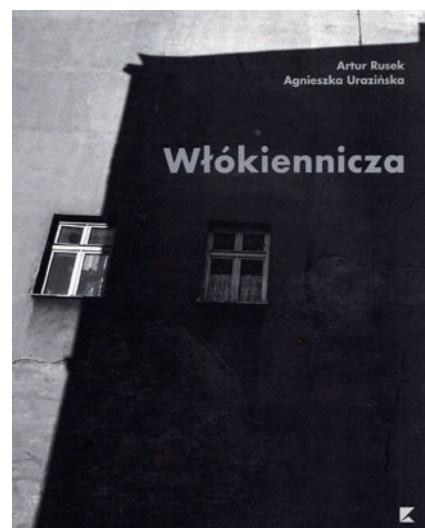
ZA ROK 2019

Łódź na wodach dziejów : biografia miasta / Marcin Szymański. – Łódź : Zakręcenie Czytaniem

Między Nerem a Dobrzynką : dzieje Ksawerowa, Widzewa, Woli Zaradzyńskiej, Tekliń, Żdżar, Dąbrowy, Nowej Gadki / Roman Kubiak. – Ksawerów : Gmina Ksawerów

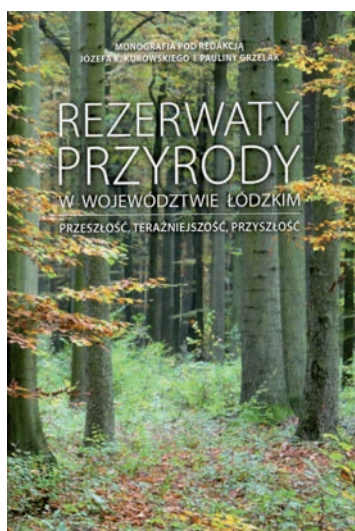

Włókiennicza / Artur Rusek, Agnieszka Urazińska. – Łódź : Wydawnictwo Kusiński

ZA ROK 2020

Wielki przemysł, wielka cisza : łódzkie zakłady przemysłowe 1945-2000 / autorzy: Agata Zysiać, Joanna Kocemba-Żebrowska, Marta Madejska, Ewelina Kurkowska, Marcin Szymański, Wiesława Różycka-Stasiak, Michał Gruda. – Łódź : Łódzkie Stowarzyszenie Inicjatyw Miejskich Topografie : Uniwersytet Łódzki

Rezerваты przyrody w województwie łódzkim : przeszłość, teraźniejszość, przyszłość : monografia / pod redakcją Józefa K. Kurowskiego i Pauliny Grzelak ; [autorzy]: Józef K. Kurowski [i wielu pozostałych]. – Świebodzin : Wydawnictwo Klubu Przyrodników ; Łódź : Towarzystwo Ochrony Krajobrazu

Czechy na fotografii dawniej i dziś / redakcja Jarosław Stulczewski ; zespół redakcyjny Urszula Sakiewa, Włodzimierz Ignaczak. – Zduńska Wola : Towarzystwo Przyjaciół Zduńskiej Woli ; Czechy : na zlecenie Koła Gospodyń Wiejskich ; [Sieradz] : Prof.-Art

NAGRODA ZŁOTY EKSLIBRIS ZA ROK 2021

NAJLEPSZA KSIĄŻKA O ŁODZI

Oi! Oi! Oi! To punk z miasta Łodzi... / Dariusz Jędrasiak, Piotr "Bugs" Wawrzak. - Łódź : Fundacja "Człowiek i Środowisko", 2021

Książka Dariusza Jędrasiaka i Piotra „Buga” Wawrzaka *Oi! Oi! Oi! To punk z miasta Łodzi...* opowiada o początkach punk rocka w Łodzi i jest pierwszą w dziejach miasta publikacją na ten temat. Zawiera szczegółowe informacje o zespołach i ich składach, relacjonuje koncerty i wydarzenia związane ze sceną punk rockową. Jest także opowieścią o osobach, których działalność była decydująca dla rozwoju tej inicjatywy w mieście.

Publikacja dzieli się na trzy części. Pierwsza z nich nosi tytuł „Nasza historia” i opisuje codzienność czasów PRL-u, przypomina pierwsze koncerty oraz ilustruje powstanie Rezerwowej Armii Pracy. Kolejny rozdział zatytułowany został „Grali punka w Łodzi...”. Przedstawia historię pierwszych kapel: Phantomu, No Future, Detonatora, Moskwy, Insektów Na Jajach oraz przybliży sylwetki punkowych liderów: Piotra Jełowickiego, Tytusa de Ville i Ofika.

Trzeci rozdział „Punx-Mix” – to zbiór wspomnień i anegdot.

Warto zwrócić uwagę na szatę edytorską publikacji, wydanej na kredowym papierze oraz na ponad sześćset zdjęć, dokumentujących tamtą muzyczną i nie tylko rzeczywistość.

Książkę wzbogacają także teksty piosenek wykonywanych przez prezentowane kapele. Do publikacji dołączona została płyta CD z archiwalnymi nagraniami zespołów Phantom, No Future, Detonator, Rezerwowa Armia Pracy, Atomowa Dezynfekcja, Moskwa, Insekty Na Jajach, a także zapisem

trzech koncertów punk rockowych.

Tak o książce piszą sami autorzy:

„To nie jest autobiografia... To nie jest wywiad rze-
ka... To nie jest powieść historyczna... To raczej zapiski
z życia. Notatki z młodości, z czasu, który był, ale się
nie skończył? Zostały wspomnienia, stare, pożółkłe
zdjęcia i muzyka. I coś w sercach, co pozwala dzi-
siaj sześćdziesięcioletnim ludziom rozmawiać o tych
chwilach z błyskiem w oku. I muzyka. Słowa, które dla
współczesnych młodych ludzi są tylko pustym, nic nie
mówiącym sloganem, dla nich mają ogromne znacze-
nie. Bo <<punks not dead...>>”.

Pięknym podsumowaniem wartości książki jest za-
mieszczona na okładce recenzja Józefa Robakow-
skiego:

„Widziałem wiele książek, ale ta jest moim zdaniem
wyjątkowa. Ma w sobie piekielny, energetyczny żar.
Pali ręce. Niesie w sobie prawdę. Każdy ją będzie
chciał mieć. Jest historią łódzkich łobuzów punk rocka.
Dziewczyn i chłopców, którzy kochają bezgranicznie
wolność, swoje stanowienie. Tej książki nie słyszeć, ale
ich widzimy w fantastycznych zdjęciach, celnie obry-
sowanych graficznie...”.

Bugs i Darek, 1977

Matura, 1980

DARIUSZ JĘDRASIAK

Dariusz Jędrasiak - z wykształcenia biolog. Z zawodu nauczyciel, wicedy-
rektor II Liceum Ogólnokształcącego im. Gabriela Narutowicza w Łodzi.
Człowiek o wielu zainteresowaniach, z których jedno to pisanie. Przyjaciół
młodości i świata. Autor kilku wydawnictw: *Moja Szkoła* (2014), *Droga...*
(2017), *Polska w Japonii – Japonia w Polsce...* (2019) oraz *O! O! O! To
punk z miasta Łodzi...* (2021). Obecnie kontynuuje projekty muzyczne związa-
ne z ostatnią publikacją, w ramach zespołu Supergrupa 81.

KWESTIONARIUSZ BIBIKA – odpowiada Dariusz Jędrasiak

Kwestionariusz Bibika ma na celu przybliżenie czytelnikom sylwetek laureatów

1. **Czy więcej czytam, czy piszę?**
Dużo czytam książek. Dziś internet daje możliwość, że mam dostęp do
wszystkich. Nie jest to dobre, bo traci się element zdobywania i walki o
książkę...
2. **Skąd czerpię inspirację?**
To nasze życie. Codzienność i emocje związane z nią...
3. **Czy istnieje coś takiego jak natchnienie?**
Tak. Jest moment, kiedy chcesz powiedzieć wszystkim, co się z Tobą
dzieje... to jest natchnienie
4. **Jak reaguję na krytykę?**
Źle, boli, szczególnie nieuzasadniona...
5. **Czy trudno jest znaleźć wydawcę?**

Tak. To zagadnienie z zakresu biznesu i marketingu.

Teraz każdy chce gotowy w 100 procentach towar, nikt nie chce pomysłu mimo tego, że jest świetny...

6. Gdzie i kiedy piszę?

W głowie, sercu i potem komputer...

7. Moje ulubione książki to...

„Popielec” autorstwa Wiesława Kłaczyńskiego... proste i niesamowite.

8. Moje ulubione zajęcie to...

Czytanie książek i życie...

9. Kim chciałbym być, gdybym nie był tym, kim jestem?

Chciałbym być cały czas sobą...

10. Co cenię najbardziej u przyjaciół?

Prawdę.

11. Czego nie cierpię ponad wszystko?

Chamstwa i nieszczerości...

12. Słowa, których nadużywam to...

Ogólnie uważane za niegrzeczne. Przepraszam...

13. Talent, który chciałbym posiadać to...

Literacki.

14. Moje ukochane miejsce na ziemi to...

Boczki, gmina Szadek.

15. Z czym kojarzy mi się Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego?

Takie skrzyżowanie z pierwszeństwem na łuku... niebezpieczne, ale zawsze jest tam chwila zastanowienia...

Te trzy kropki są ważne... bo moje.

PIOTR „BUGS” WAWRZAK

Piotr „Bugs” Wawrzak – w latach osiemdziesiątych XX w. współzałożyciel zespołów punk rockowych z miasta Łodzi: 1981-Rezerwowa Armia Pracy (gitara basowa) i 1983-Moskwa (wokalista).

W 2018 r. utworzył na platformie YouTube kanał z muzyką punk, new wave z miasta Łodzi, ilustrowaną zdjęciami i filmami z epoki o nazwie BAX MIX 2 - Punkowy IPN Oddział Łódź.

Od 2020 r. udziela się jako wokalista w zespole SUPERGRUPA'81, który wykonuje utwory łódzkich zespołów punkowych z lat osiemdziesiątych.

Współautor książki o początkach punk rocka w Łodzi *Oi! Oi! To punk z miasta Łodzi...*, wydanej w 2021 r.

Od lat dziewięćdziesiątych aż do chwili obecnej pracuje zawodowo jako listonosz.

KWESTIONARIUSZ BIBIKA – odpowiada Piotr „Bugs” Wawrzak

Kwestionariusz Bibika ma na celu przybliżenie czytelnikom sylwetek laureatów

1. Czy więcej czytam, czy piszę?

W zależności od potrzeby.

2. Skąd czerpię inspirację?

Z życia.

3. Czy istnieje coś takiego jak natchnienie?

Trudno to zdefiniować.

4. Jak reaguję na krytykę?

Źle znośę, ale pracuję nad tym ;)

5. Czy trudno jest znaleźć wydawcę?

Nie mam w tym doświadczenia dużego.

6. Gdzie i kiedy piszę?

W domu po pracy.

7. Moje ulubione książki to...

Książki przeczytane za młodu, bardzo dużo, żeby wymieniać.

8. Moje ulubione zajęcie to...

Góry, góry i ... próby i koncerty z zespołem punk rockowym.

9. Kim chciałbym być, gdybym nie był tym, kim jestem?

Bogatym emerytem ;) Miałbym dużo czasu na hobby...

10. Co cenię najbardziej u przyjaciół?

Prawdomówność i zaufanie.

11. Czego nie cierpię ponad wszystko?

KŁAMSTWA i OBŁUDY!

12. Słowa, których nadużywam to...

Dzień dobry, dziękuję, przepraszam (jestem listonoszem).

13. Talent, który chciałbym posiadać to...

Zdolności językowe, a przynajmniej język angielski perfekcyjnie.

14. Moje ukochane miejsce na ziemi to...

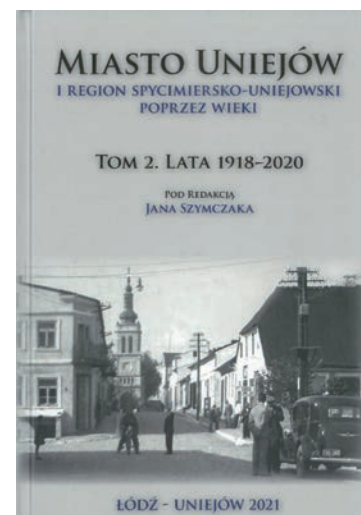
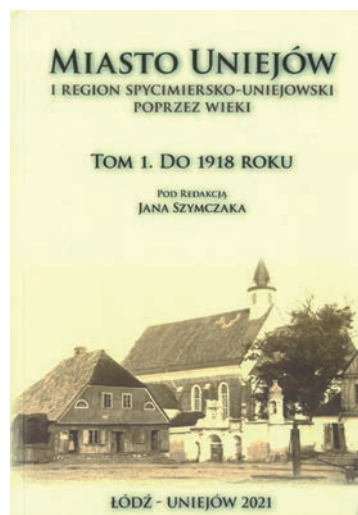
Ukraińskie połoniny.

15. Z czym kojarzy mi się Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego?

Że można w niej znaleźć praktycznie każdą książkę. I oczywiście z wielu akcji, wydarzeń etc. promujących twórczość z miasta Łodzi.

NAJLEPSZA KSIĄŻKA O ZIEMI ŁÓDZKIEJ

Miasto Uniejów i region spycimiersko-uniejowski poprzez wieki. T. 1-2 / pod redakcją Jana Szymczaka ; Towarzystwo Przyjaciół Uniejowa, Polskie Towarzystwo Historyczne - Oddział w Łodzi. - Łódź : Polskie Towarzystwo Historyczne. Oddział ; Uniejów : Towarzystwo Przyjaciół Uniejowa, 2021

Obszerna monografia *Miasto Uniejów i region spycimiersko-uniejowski poprzez wieki* jest efektem zaangażowania wielu osób. Zredagował ją prof. Jan Szymczak, a wydało Towarzystwo Przyjaciół Uniejowa z panią prezes Urszulą Urbaniak na czele, wspólnie z oddziałem łódzkim Polskiego Towarzystwa Historycznego.

Publikacja powstała na trzydziestolecie Towarzystwa Przyjaciół Uniejowa. Tekst książki został podzielony na dwa tomy, pierwszy obejmuje okres do 1918 roku, natomiast drugi lata 1918-2020. Monografię wzbogacono licznymi ilustracjami, tabelami, mapami i rycinami. Wydawnictwo posiada także bibliografię, przypisy oraz indeks, co ułatwia czytelnikowi wyszukiwanie interesujących wątków i umożliwia pogłębienie tematu.

Publikacja przedstawia historię ziem obecnej gminy Uniejów, przybliży wiedzę o zabytkach regionu, a także ukazuje dzieje mieszkańców, m. in. dzięki aneksowi nazwanemu „Metryka

historyczna miejscowości, nazw miejscowych i obiektów fizjograficznych w gminie Uniejów”, zawierającemu ponad pięćset pozycji.

We wstępie autorstwa burmistrza Uniejowa, Józefa Kaczmarka, czytamy: „Przeszłość Uniejowa od dawna była przedmiotem zainteresowań wielu badaczy, początkowo głównie publicystów, ale z biegiem czasu także historyków. Dwutomowa monografia jest kontynuacją prac, podjętych przez Towarzystwo Przyjaciół Uniejowa wspólnie z łódzkim oddziałem Polskiego Towarzystwa Historycznego, które po raz pierwszy w 1995 roku zaowocowały monografią *Uniejów : dzieje miasta*”.

Publikacja wg autora wstępu jest kompendium pogłębionym o nowe wyniki badań nad historią Uniejowa i okolic. Natomiast prof. Jan Szymczak zwraca uwagę na fakt, iż od momentu wydania pierwszej monografii Uniejowa znacznie poszerzyła się archiwalna podstawa źródłowa, w tym głównie rękopiśmienna.

Urszula Urbaniak w przedmowie Wydawcy nadmienia: „Zapisana została historia nie tylko ta odległa, ale i współczesna, jesteśmy bowiem przekonani o wartości łańcucha pokoleń przeszłych, teraźniejszych i przyszłych, o łączności ludzi, którzy Uniejów budowali i kochali w przeszłości, tym, którzy robią to teraz i robić będą po nas”.

Zamiarem autorów i wydawców jest, aby monografia stała się narzędziem edukacji historycznej i regionalnej oraz aby wywołała dumę mieszkańców każdej opisanej miejscowości.

Miasto Uniejów i region spycimiersko-uniejowski poprzez wieki to pozycja godna polecenia zarówno zawodowym historykom, jak i pasjonatom-amatorom, o czym świadczy m. in. duże zainteresowanie lokalnej społeczności i życzliwość gospodarzy regionu.

17. Zamek w Uniejowie, grafika E. Raczyńskiego z publikacji pt. *Wspomnienia Wielkopolski to jest województw poznańskiego, kaliskiego i gnieźnieńskiego*, t. 2, Poznań 1843. Źródło: www.wbc.poznan.pl

PROF. DR HAB. JAN SZYMCZAK**Prof. Jan Szymczak opowiada o sobie:**

„Urodziłem się 3 stycznia 1946 r. w Kucharach, gmina Wiotnia, powiat Łęczyca. W latach 1953-1960 uczęszczałem do Szkoły Podstawowej XIV TPD, przemianowanej później na SP nr 45 im. J. Matejki w Łodzi, a następnie kontynuowałem naukę w XXIV LO im. M. Skłodowskiej-Curie. W 1964 r. podjąłem studia historyczne na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu Łódzkiego. Tytuł zawodowy magistra historii uzyskałem w 1970 r. i w tym samym roku zostałem słuchaczem asystenckich studiów przygotowawczych, w 1971 r. asystentem, w 1973 r. zaś starszym asystentem w Zakładzie Historii Polski Średniowiecznej i Nauk Pomocniczych Historii UŁ. W 1977 r. obroniłem pracę doktorską i awansowałem na stanowisko adiunkta. W 1990 r. Rada Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ nadała mi stopień naukowy doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie historii ze specjalizacją z historii średniowiecznej Polski. W 1991 r. zostałem profesorem nadzwyczajnym w Uniwersytecie Łódzkim. W latach 1994-2003 pracowałem na Wydziale Humanistycznym (od 1996 r. na Wydziale Historycznym) w Mazowieckiej Wyższej Szkole Humanistyczno-Pedagogicznej w Łowiczu. Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 lutego 2005 r. otrzymałem tytuł naukowy profesora nauk humanistycznych. Od 1 maja 2006 r. do 30 września 2017 r. byłem na etacie profesora zwyczajnego, w tym od 1 października 2015 r. na ¼ etatu w celu zakończenia prac prowadzonego przeze mnie seminarium magisterskiego i doktoranckiego. Od 1 października 2017 r. jestem na emeryturze.

W latach 1991-1996 byłem prodziekanem ds. nauczania, a w latach 1996-2002 dziekanem Wydziału Filozoficzno-Historycznego UŁ. W latach 2002-2005 byłem członkiem Senatu UŁ i senackiej Komisji Ekonomicznej. W Instytucie Hi-

storii UŁ od 1 X 2001 r. do 30 września 2011 r. kierowałem Katedrą Historii Polski Średniowiecznej, a od 1 października 2011 r. do 30 września 2015 r. Katedrą Historii Średniowiecznej.

Od początku mojej pracy w UŁ w 1970 r. związany jestem z Polskim Towarzystwem Historycznym. W pracach Zarządu Oddziału Łódzkiego uczestniczę od 1973 r., kiedy objąłem funkcję skarbnika, w 1984 r. zostałem wiceprezesem, latach 1991-1997 prezesem, a następnie członkiem Zarządu i jego Prezydium. W grudniu 1991 r. zostałem członkiem Zarządu Głównego PTH, natomiast od listopada 1994 r. byłem wiceprezesem ZG PTH do spraw kontaktów z oddziałami terenowymi. Od 29 września 2012 r. do 19 września 2015 r. byłem prezesem PTH. W latach 2015-2018 ponownie wiceprezesem ZG PTH, a 15 września 2018 r. zostałem wybrany do Sądu Koleżeńskiego II Instancji przy ZG PTH. Od 1980 r. wchodzę w skład Komitetu Okręgowego, a od 2005 r. również Komitetu Głównego Olimpiady Historycznej prowadzonej pod patronatem PTH. Od 2000 r. jestem członkiem Stałego Komitetu Mediewistów Polskich, w ramach którego przewodniczyłem Komitetowi Organizacyjnemu III Kongresu Mediewistów Polskich w Łodzi w 2008 r. W latach 2013-2020 byłem członkiem Rady Archiwalnej przy Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych w Warszawie.

Od 1993 r. jestem członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, w 2006 r. zostałem członkiem Redakcji Naczelnej Wydawnictwa Łódzkiego Towarzystwa Naukowego, W 1991 r. powołano mnie w skład Rady Naukowej Wojskowego Instytutu Historycznego w Warszawie. Jestem członkiem Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (1991), Łowickiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (1992) oraz Towarzystwa Miłośników Ziemi Łęczyckiej (1995), którego członkiem honorowym zostałem w 2005 r.

W 2006 r. zostałem powołany do Komisji Ekspertów w Zespole Kierunków Studiów Humanistycznych Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Opiniuję również wnioski w sprawie nadawania uprawnień do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dyscyplinie historia dla Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego i Centralnej Komisji do Spraw Tytułu i Stopni Naukowych.

W 2007 r. zostałem członkiem Komitetu Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk na kadencję 2007-2010 i powierzono mi funkcję jego wiceprzewodniczącego. W latach 2009-2010 wchodziłem w skład Zespołu Integracyjno-Ekspertkiego Nauk Historycznych PAN.

Jestem autorem 298 prac drukowanych, przede wszystkim z zakresu historii średniowiecznej, ale także nauk pomocniczych historii. Składa się na nie 16 książek oraz 171 artykułów (w tym 25 w językach obcych: 19 angielskim, 4 niemieckim, po jednym francuskim i rosyjskim) – co daje 187 prac oryginalnych – i 15 recenzji.

Uczestniczyłem w 49 konferencjach i sympozjach naukowych z referatem. Oprócz licznych odczytów w ramach Polskie-

go Towarzystwa Historycznego, Łódzkiego Towarzystwa Naukowego i innych towarzystw, których jestem członkiem, wielokrotnie wygłaszałem prelekcje dla młodzieży szkolnej i w placówkach kulturalno-oświatowych, głównie w Polsce centralnej, oraz w Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Łodzi i Pabianicach. Od 2009 r. brałem udział w cyklu spotkań „Spacerkiem przez historię” w Instytucie Historii UŁ. Dwukrotnie byłem konsultantem historycznym w filmach: oświatowym „Pierwszy król czeski” (1982) i fabularnym „Osobisty pamiętnik grzesznika” (1985).

W latach 1983-1993 wchodziłem w skład Komitetu Redakcyjnego „Rocznika Łódzkiego” (t. 33-40), a t. 41 ukazał się pod moją redakcją. Byłem członkiem Komitetu Redakcyjnego wydawnictwa *Corpus inscriptionum Poloniae* (t. V, z. 1-2, t. VI), monografii Zgierza (1995) i Brzezin (1997). Od 1986 r. wchodzę w skład Komitetu Redakcyjnego rocznika „Fasciculi Archaeologiae Historicae”, wydawanego przez Oddział Łódzki Instytutu Archeologii i Etnologii PAN, współredaktorem pracy: *75-lecie odzyskania niepodległości przez Polskę. Łódź i województwo łódzkie. Materiały z sesji naukowej. Łódź 12 listopada 1993 r.*, Łódź 1993, a także pracy: *Z dziejów Armii Krajowej Okręgu Łódź*, Łódź 1995. Pod moją redakcją w 1995 r. ukazała się obszerna monografia miasta Uniejowa, w 2003 r. suplement do monografii Łęczycy, pt. *Dzieje miasta w średniowieczu i w XX wieku, Przewodnik po Łęczycy i regionie łęczyckim*, Łęczyca 2005 oraz jego 3. wydanie poprawione i poszerzone w 2008 r. W 2008 r. zredagowałem także swego rodzaju przewodnik historyczny po gminie Uniejów pt. *Uniejowskie strony*, a w 2010 r. monografię kościoła farnego św. Andrzeja Apostoła w Łęczycy. Rok 2011 zapisał się wydaniem dwutomowej monografii *Kutno poprzez wieki* pod moją redakcją, nagrodzonej Złotym Ekslibrisem Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego za rok 2011 w kategorii Najlepsza Książka o Ziemi Łódzkiej.

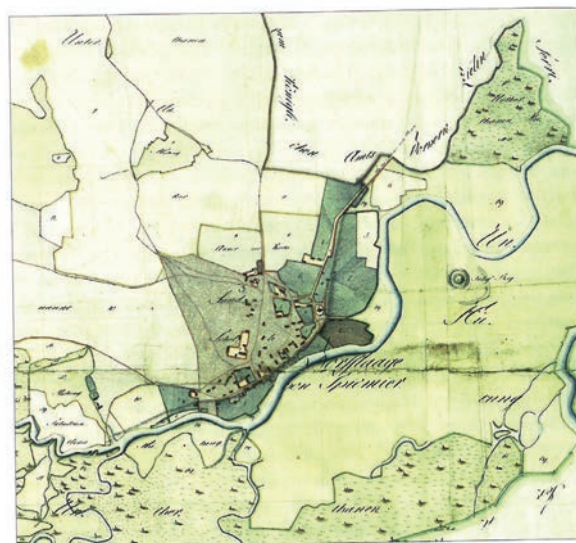
Wypromowałem 8 doktorów. Jestem promotorem 185 prac magisterskich i 3 prac licencjackich.

Za swoją działalność naukową i organizacyjną w 1980 r. otrzymałem Honorową Odznakę Miasta Łodzi, w 1985 r. odznakę za zasługi dla woj. sieradzkiego, a w 1987 r. dla woj. skierniewickiego. W 1990 r. zostałem uhonorowany Złotą Odznaką UŁ, w 1991 r. Medalem „Uniwersytet Łódzki w Służbie Społeczeństwa i Nauki”, w 2006 r. otrzymałem Medal Komisji Edukacji Narodowej, w 2014 r. zostałem odznaczony „Medalem Złotym za Długoletnią Służbę”.

Od 2016 r. jestem honorowym członkiem Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. W 2018 r. przyznano mi honorowe członkostwo Polskiego Towarzystwa Historycznego.

Jestem Honorowym Obywatelom Miasta Uniejowa (2008) i Łęczycy (2010). W 2017 r. otrzymałem tytuł „Zasłużony dla Towarzystwa Przyjaciół Uniejowa”.

W 1986 r. przyznano mi Brązowy Krzyż Zasługi, w 1998 r. Złoty Krzyż Zasługi”.

65. Fragment planu wsi Spycimierz w ekonomii Uniejów z 1804 r.
Źródło: AGAD, Zbiór Kartograficzny, sygn. 1/402/01-/1344-4

261. Turniej Rycerski przed zamkiem w Uniejowie (2009).
Źródło: archiwum Urzędu Miasta Uniejów

293. Budynek Szkoły Podstawowej w Wieleninie.
Źródło: archiwum Urzędu Miasta Uniejów

NAJLEPSZA KSIĄŻKA O ZIEMI ŁÓDZKIEJ

Stroje chłopskie regionu radomszczańskiego : studium historii i problemów rekonstrukcji / Aleksander Błachowski, Barbara Sitek. - Radomsko : Muzeum Regionalne im. Stanisława Sankowskiego, 2021

Publikacja *Stroje chłopskie regionu radomszczańskiego : studium historii i problemów rekonstrukcji* autorstwa dr. Aleksandra Błachowskiego i etnolog, muzealniczki Barbary Sitek przedstawia zagadnienia dotyczące tradycyjnego stroju mieszkańców wsi regionu radomszczańskiego. Rzetelnie opracowane, w oparciu o bogatą ikonografię i materiały źródłowe, wydawnictwo stanowi pierwsze tak szerokie ujęcie tej problematyki.

W proces powstawania książki włączył się były dyrektor Muzeum Regionalnego w Radomsku, który wystosował apel do mieszkańców powiatu radomszczańskiego, lokalnych instytucji kultury, szkół i organizacji o udostępnienie tradycyjnych strojów okolic Radomska oraz przedstawiających je zdjęć. Materiał zawarty w książce podzielono na trzynaście rozdziałów, w których omówiono m. in. następujące zagadnienia: miejsce kultury ludowej w kulturze narodu, funkcje i przemiany odzieży chłopskiej, ikonografię i opisy ubiorów, radomszczańskie ubiory chłopskie w okresie przemian i zanikania od 1870 do połowy XX w. oraz problematykę rekonstrukcji strojów radomszczańskich.

Niedawno zmarły Aleksander Błachowski tak wspomina współpracę nad publikacją z Barbarą Sitek: „Czytelnika proszę o przyjęcie mojego wyznania (zeznania). Otóż inicjatorką podjęcia niniejszej pracy jest kustosz Barbara Sitek, która przed laty znalazła w mojej książce kilkadziesiąt nieznanych ikonografii strojów ludowych z regionu radomszczańskiego i sąsiednich, wykonanych in situ przez Kajetana Wawrzyńca Kielisińskiego w latach 1832-1835. Zainteresowała tym dyrekcję muzeum radomszczańskiego i zaproponowała autorowi opracowanie niniejszej książki. Muszę zaznaczyć, że pani Barbara przekonała mnie do podjęcia dzieła, obiecując pomoc. Mając 86 lat musiałem liczyć na wielką pomoc w poszukiwaniu źródeł archiwalnych, fotografowaniu obiektów w wielu placówkach muzealnych, przeprowadzaniu wywiadów itd. Pani Barbara wykonała te trudne prace i wymagające nie tylko fachowych umiejętności, ale znajomości metodyki badań itd. Moim zdaniem wykonała je nadzwyczaj

dokładnie i wnikliwie. Jest współautorką, bez jej udziału w zdobywaniu materiału i weryfikacji moich tekstów ta książka by się nie narodziła”.

Autorzy studium *Stroje chłopskie regionu radomszczańskiego* barwnie i w atrakcyjny, estetyczny sposób zaprezentowali czytelnikom kulturę ziemi radomszczańskiej. Na pewno przyczyni się to do wzrostu zainteresowania lokalnej i nie tylko społeczności tematem kultury ludowej.

12. Sposób wiązania chustki na karku z opuszczonym jednym rogami na plecy, fot. C. Belica, Muzeum Regionalne im. Stanisława Sankowskiego w Radomsku

144. Tkaminy samodzielowe: koszula i portki lniane. Kapelusze słomiany. Ubiór do pracy w gospodarstwie, Początek XX w., fot. C. Belica, Muzeum Regionalne im. Stanisława Sankowskiego w Białymoku

145. Koszula z tkaniny bawełnianej, krój miejski z kołnierzykiem wykładanym, kamizelka i buty czarne. Początek XX w., fot. C. Belica, Muzeum Regionalne im. Stanisława Sankowskiego w Radomsku

104. *Młoda bufa w kompletnym użyciu z pocz. XX w. (rekonstrukcja): polizapiek, zapaska do odziewu, zapaska do pasa, wesołak, bućki (czarne, szareowane). Fot. C. Belica, Muzeum Regionalne im. Stanisława Szczęsnego w Radkowie*

DR ALEKSANDER BŁACHOWSKI

Aleksander Jan Kazimierz Błachowski (zm. 2021) – polski doktor etnologii, historyk sztuki i muzeolog. Absolwent liceum w Łańcucie, maturę zdał w Warszawie. Studiował historię sztuki na Uniwersytecie Warszawskim (dyplom magistra w 1956). W 1989 uzyskał doktorat z etnologii na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Podjął pracę jako instruktor PCK na województwo warszawskie w 1949. Następnie został zatrudniony (1953) w Wydziale Sztuki Ludowej Ministerstwa Kultury i Sztuki.

W latach 1953–2000 tworzył muzealne zbiory etnograficzne (głównie z zakresu kultury artystycznej) w Warszawie, Płocku, Toruniu – łącznie ok. 40 tysięcy obiektów. Wykonał ok. 5 tysięcy fotografii dokumentujących zabytki architektury wiejskiej, zabytki ruchome oraz ludowych artystów i rękodzielników na terenie Mazowsza, Podlasia, Kielecczyny, Podtatrza, Puszczy Sandomierskiej, Pogórza Dynowskiego, Sudecczyny, Kujaw, Pomorza, Warmii i Mazur.

Autor kilkunastu publikacji, a także ponad dwustu wystaw sztuki ludowej i nieprofesjonalnej w kraju i kilkudziesięciu za granicą. W latach 1975–2000 prowadził wykłady na temat sztuki ludowej na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, w latach 2003–2008 wykłady i seminaria dyplomowe z zakresu kultury regionalnej w Kujawsko Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy. Kierownik działu etnograficznego Muzeum Mazowieckiego w Płocku w latach 1968–1973, dyrektor Muzeum Etnograficznego w Toruniu w latach 1973–1980 i kierownik działu sztuki w tymże Muzeum w latach 1980–1995. Od 1976 roku członek prezydium Rady Naukowej Zarządu Głównego Stowarzyszenia Twórców Ludowych. Odznaczony m.in. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski i Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”. Uhonorowany nagrodą im. Oskara Kolberga.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Aleksander_B%C5%82achowski

BARBARA SITEK

Barbara Sitek - z wykształcenia polonistka, etnolożka, z zawodu muzealniczka. Od 2006 r. związana z Muzeum Regionalnym im. Stanisława Sankowskiego w Radomsku. Jest kustoszem w Dziale Etnograficznym oraz opiekunem ostatniej zagrody chłopskiej w Stobiecku Miejskim (obecnie dzielnica Radomska) noszącej nazwę „Zagroda Tatarska”. Jej głównym przedmiotem zainteresowania jest dziedzictwo kulturowe wsi regionu radomszczańskiego. Na co dzień w pracy zawodowej realizuje projekty wystawiennicze (współautorstwo, autorstwo), prowadzi lekcje, odczyty, organizuje warsztaty, kiermasze. Prowadzi działania na rzecz popularyzacji różnych zjawisk kultury ludowej – dwie edycje (lata 2014, 2015) „Wakacji z tradycją w Zagrodzie Tatarskiej” współorganizowanych z łódzkim Domem Kultury, osiem edycji „Kiermaszu Wielkanocnego”, podczas którego prezentują swoje prace twórcy ludowi zrzeszeni w STL z woj. łódzkiego.

Jest autorką publikacji popularnonaukowych i naukowych w wydawnictwach zwartych i czasopismach: *Wokół Bożego Narodzenia*, w: *Nasz Świat* : biuletyn Towarzystwa Przyjaciół Muzeum w Radomsku (2010, nr 19); *Chata Tatarska* (2011); *Krzyż pamiątkowy na cześć poległych*

w 1863 r., postawiony przy klasztorze O.O. Franciszkanów, w: 150. rocznica wybuchu Powstania Styczniowego (2013); Zagroda tatarska (2014); Wakacje z tradycją w Zagrodzie Tatarskiej (2014); Kaszarze Stobieccy, w: *Nasz Świat* : biuletyn Towarzystwa Przyjaciół Muzeum w Radomsku (2014, nr 22); Tatarska czy tatarczana, w: *Kalejdoskop* (2014, nr 5); Wycinanka radomszczańska, w: *I Triennale Wycinanki Ludowej Województwa Łódzkiego* (2019); Wycinanka w zbiorach radomszczańskiego muzeum, w: *Biuletyn Muzeum Regionalnego im. Stanisława Sankowskiego w Radomsku* (2020 nr 2).

Od 2016 roku przez cztery kolejne lata wraz z dr. Aleksandrem Błachowskim (1930-2021) - historykiem sztuki, muzeologiem, etnologiem, pracowała nad opracowaniem zagadnienia radomszczańskiego stroju ludowego – jego opisem i rekonstrukcją. Efektem tej kilkuletniej współpracy jest publikacja *Stroje chłopskie regionu radomszczańskiego. Studium historii i problemów rekonstrukcji* wydana przez radomszczańskie muzeum w 2021 r.

64. Fotografia rodzinna ze zbiorów Marii Gonerz z Gieł, 1930 r., Gminny Ośrodek Kultury w Giełach

KWESTIONARIUSZ BIBIKA – odpowiada Barbara Sitek

Kwestionariusz Bibika ma na celu przybliżenie czytelnikom sylwetek laureatów

1. Czy więcej czytam, czy piszę?

Zdecydowanie więcej czytam. W życiu osobistym jestem w takim momencie, iż pochłaniam duże ilości literatury dziecięcej, którą zresztą polecam czytelnikom w każdym wieku. Natomiast zawodowo oddaję się lekturze książek, czasopism, artykułów związanych z moją profesją.

2. Skąd czerpię inspirację?

Pomysły zazwyczaj rodzą się równolegle do aktualnie wykonywanych zadań w pracy, np. realizowanych projektów, wystaw; źródłem inspiracji również są zbiory – w moim przypadku eksponaty zgromadzone w Dziale Etnograficznym, którego jestem opiekunem. Praca muzealnika w pewnym sensie daje możliwość „swobody” w działaniu i realizacji różnych pomysłów, oczywiście wszystko zgodnie z działalnością statutową placówki.

3. Czy istnieje coś takiego jak natchnienie?

Z pewnością coś takiego istnieje. Myślę, że każdy, kto kiedykolwiek wykonywał zadanie wymagające kreatywności przekonał się o tym. Szkoda tylko, że nie mamy wpływu na to, kiedy wena na nas spłynie.

4. Jak reaguję na krytykę?

Na tę destruktywną raczej ze spokojem, na tę pozytywną z uśmiechem i zadowoleniem.

5. Czy trudno jest znaleźć wydawcę?

Nie borykam się z tym problemem, ponieważ moje prace związane są ściśle z pracą zawodową, gdzie wydawcą zazwyczaj jest muzeum.

6. Gdzie i kiedy piszę?

Zazwyczaj czynię to w pracy.

7. Moje ulubione książki to...

„Ania z Zielonego Wzgórza” Lucy Maud Montgomery,

„Ten Inny” Ryszarda Kapuścińskiego.

8. Moje ulubione zajęcie to...

Spędzanie czasu z rodziną, czytanie książek, zwiedzanie różnych ciekawych miejsc w Polsce, jazda na rowerze.

9. Kim chciałabym być, gdybym nie była tym, kim jestem?

Nie wiem. Trudno mi w tej chwili odnieść się do tego pytania, ponieważ dobrze czuję się w tym, co obecnie robię.

10. Co cenię najbardziej u przyjaciół?

Szczerość, poczucie humoru.

11. Czego nie cierpię ponad wszystko?

Nie cierpię wielkopowierzchniowych sklepów i związanych z tym zakupów - zwłaszcza ubrań.

12. Słowa, których nadużywam to...

Pytanie to zadałam kolegom, koleżankom w pracy. Zastanawiali się, nie potrafili takiego wskazać. Pewnie takie jest lub takowe są, ale w tej chwili nie potrafię wymienić.

13. Talent, który chciałabym posiadać to...

Talent muzyczny – śpiew.

14. Moje ukochane miejsce na ziemi to...

Moja rodzinna miejscowość - Zakrzew w gminie Kodrąb, woj. łódzkie. Jest to wioska, w której się urodziłam, wychowałam, mieszkają tam moi rodzice, mieszkam ja wraz z swoją rodziną. Czuję się tutaj dobrze, ponieważ znam ludzi, okolicę. Za płotem mam pola i las. Ten bezpośredni kontakt z naturą cenię sobie najbardziej. Jesienią często chodzę na grzyby w „swoje” znane miejsca.

15. Z czym kojarzy mi się Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego?

Placówka ta kojarzy mi się przede wszystkim z nagrodą Złoty Ekslibris. Znam publikacje i ich autorów, za które otrzymali to wyróżnienie.

NAJLEPSZE WYDAWNICTWO ALBUMOWE O ZIEMI ŁÓDZKIEJ

Sieradz w fotografii dawniej i dziś / redakcja Ryszard Sierociński ; teksty Tadeusz Olejnik, Tomasz Oszczęda ; fotografie współczesne Ryszard Sierociński. - Sieradz : Prof-Art Ryszard Sierociński : Fundacja Wspierania Kultury Miasta Sieradza, 2021

Album *Sieradz w fotografii dawniej i dziś* jest publikacją popularyzującą jedno z najstarszych polskich miast - Sieradz. W książce zgromadzono liczne archiwalne i współczesne zdjęcia oraz przedstawiono krótki rys historii miejscowości.

Wydawnictwo zredagował Ryszard Sierociński, który jest także twórcą współczesnych fotografii zamieszczonych w albumie. Autorami tekstów są prof. Tadeusz Olejnik i dr Tomasz Oszczęda.

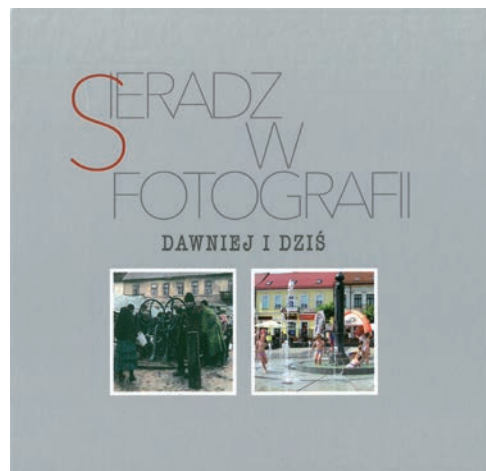
Tomasz Oszczęda w swoim tekście pisze:

„Publikacja jest próbą reporterskiego pokazania Sieradza takim, jaki rzeczywiście był i jakim widzieli go fotografowie – Teofil Krupiński, Bolesław Pryliński, Stanisław Szalay czy Walerian Groszewski, zanim urządzeniem nazwanym aparatem fotograficznym zabrali mu barwy, przekazując następnym pokoleniom nienaturalny obraz czarno-białych ulic i szarych budynków. Kolorowanie starych fotografii stawia na pierwszym miejscu zmysły człowieka i odbiera maszynie przywilej obrazowego dokumentowania historii”.

Album dokumentuje przemiany, jakie następowały w wizerunku miasta na przestrzeni stu pięćdziesięciu lat dzięki zestawieniu archiwalnych fotografii ze współczesnymi, wykonanymi w technologii cyfrowej. Zbiór archiwaliów podzielono tematycznie na następujące części: „Rynek”, „Wokół Rynku”, „W stronę kolegiaty”, „W stronę klasztoru”, „Ulica Warszawska”, „Ulica Sienkiewicza”, „W stronę północną” oraz „Wokół Warty i Żegliny”. Część współczesna nosi nazwę „Dziś”.

Zdjęcia archiwalne, oryginalnie czarno-białe, zostały poddane żmudnemu procesowi barwienia przez Henryka Pawłowskiego. Ten wart docenienia zabieg przybliży czytelnikom rzeczywisty obraz dawnego Sieradza i przywraca pamięć o często już nieistniejących obiektach, a także pozwala odbiorcy porównać różne oblicza miasta w czasie oraz ułatwia obserwację zmian, które zaszły i wciąż zachodzą w miejskiej tkance.

Publikacja wpisuje się w aktualne trendy przywracania dziedzictwa małych ojczyzn.

Orkiestra dęta Ochotniczej Straży Ogniovej, ok. 1910 r.

Rynek w okresie I wojny światowej

Nauczyciele i uczniowie gimnazjum w Sieradzu w okresie I wojny światowej. Trzecia od prawej siedzi Zofia Benafrowiczówna. Zdjęcie wykonane przed budynkiem teatru

Autoportret

RYSZARD SIEROCIŃSKI

Ryszard Sierociński – sieradzanin, fotografik z certyfikatem Ministerstwa Kultury, wieloletni prezes Sieradzkiego Towarzystwa Fotograficznego, Członek Prezydium Zarządu Polskiej Federacji Stowarzyszeń Fotograficznych w Warszawie (1986-91), uczestnik licznych plenerów i wystaw fotograficznych. W roku 1991 założył agencję reklamowo-wydawniczą Prof-Art (od 2016 r. Wydawnictwo Prof-Art). Zilustrował zdjęciami blisko 100 wydawnictw, w tym wiele albumów oraz ponad 2 tysiące wydawnictw reklamowych. W latach 2000-2021 wydał 11 autorskich albumów fotograficznych. Wydana przez Prof-Art książka *Sieradzka księga pokoleń* otrzymała Złoty Ekslibris – nagrodę Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi za najlepsze wydawnictwo albumowe o ziemi łódzkiej za rok 2015.

KWESTIONARIUSZ BIBIKA – odpowiada Ryszard Sierociński

Kwestionariusz Bibika ma na celu przybliżenie czytelnikom sylwetek laureatów

- Czy więcej czytam, czy piszę?**
Czytam.
- Skąd czerpię inspirację?**
Z książek, z fotografii, plenerów i wystaw fotograficznych oraz spotkań z ludźmi, których podziwiam.
- Czy istnieje coś takiego jak natchnienie?**
Tak. Natchnienie to dosyć tajemnicze zjawisko. Gdy się pojawi, to wszystko się zmienia. Nie wiem tak naprawdę skąd się bierze. Nagle widzi się więcej, projekt staje się bardziej logiczny, krytyka nie robi wrażenia i nie burzy działania.
- Jak reaguję na krytykę?**
Różnie, zależy czego ta krytyka dotyczy.
- Czy trudno jest znaleźć wydawcę?**
Nie. Uważam, że nie ma z tym większego problemu.
- Gdzie i kiedy piszę?**
Raczej fotografuję.
- Moje ulubione książki to...**
Książki historyczne i biografie.
- Moje ulubione zajęcie to...**
Fotografowanie.
- Kim chciałbym być, gdybym nie był tym, kim jestem?**
Muzykiem.
- Co cenię najbardziej u przyjaciół?**
Szczerość.
- Czego nie cierpię ponad wszystko?**
Kłamstwa i manipulacji.
- Słowa, których nadużywam to...**
Nie pamiętam.
- Talent, który chciałbym posiadać to...**
Muzyczny.
- Moje ukochane miejsce na ziemi to...**
Tam gdzie się urodziłem, Sieradz.
- Z czym kojarzy mi się Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego?**
Najbardziej z konkursem „Złoty Ekslibris”.

PROF. DR HAB. TADEUSZ OLEJNIK

Stanisław Tadeusz Olejnik – historyk, działacz społeczny, pracownik naukowy Akademii Świętokrzyskiej – Filia w Piotrkowie Trybunalskim, organizator i długoletni dyrektor Muzeum Ziemi Wieluńskiej. Założyciel i prezes Wieluńskiego Towarzystwa Naukowego. Absolwent Wydziału Filozoficzno-Historycznego Uniwersytetu Łódzkiego. W 1972 roku uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych po obronie pracy napisanej pod kierunkiem prof. Józefa Dutkiewicza. Praca ta została wyróżniona I Nagrodą Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w konkursie na najlepsze prace doktorskie związane z województwem łódzkim. W 1996 roku habilitował się na Uniwersytecie Łódzkim.

Jego zainteresowania naukowe obejmują głównie historię regionalną (Wieluń i historyczna ziemia wieluńska), walki narodowo-wyzwoleńcze w XIX i XX w., okres okupacji niemieckiej i dzieje polskiego pożarnictwa.

Jest autorem licznych prac naukowych i popularno-nau-

kowych, w tym wielu książek, m.in.: *Pieczenie i herby miast ziemi wieluńskiej* (1971), *Towarzystwa ochotniczych straży ogniowych w Królestwie Polskim* (1996), *Przeszłość administracyjna ziemi wieluńskiej* (1996), *Leksykon miasta Wielunia* (1998), *Wieluń : dzieje miasta 1793–1945* (2003), *Wieluń : przewodnik* (2003), *Wieluń : polska Guernica* (2004), *Leksykon miasta Sieradza* (2006), *Leksykon miasta Wielunia*, wyd. 2 poszerz. (2007), *Wieluń : polska Guernica* (2009), *Wieluń : dzieje miasta 1945–1989* (2009), *Powstanie Styczniowe na ziemi wieluńskiej* (2013), *Pensja i Gimnazjum Humanistyczne Żeńskie Pelagii Zasadzińskiej w Wieluniu 1883–1939* (2013), *Wieluńska hekatomba : początek wojny totalnej* (2014), *Dziedzictwo i tradycje kulturalne Wielunia* (2015), *Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska Wart-Milk w Sieradzu 1926–2016* (2016), *Spółdzielczość mleczarska w Wieluniu 1911–2017* (2017), *Historia - moja miłość : zbiór artykułów naukowych Stanisława Tadeusza Olejnika* (2019), *Wieluń* (2019), *Szpital w Wieluniu, jego dzieje i zniszczenie 1 września 1939 roku : pierwsza zbrodnia II wojny światowej* (2020).

Na następnej stronie ulica Wodna w kierunku Rynku

DR TOMASZ OSZCZĘDA

Tomasz Oszcęda – filolog językoznawca, absolwent Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie i Uniwersytetu Łódzkiego. Przez wiele lat pracował jako lokalny dziennikarz prasowy i radiowy, później zajmował się promocją samorządu Powiatu Sieradzkiego. Od dwóch lat pełni funkcję dyrektora Biura Wy-

staw Artystycznych w Sieradzu. Album *Sieradz w fotografii dawniej i dziś* jest trzecią publikacją, którą stworzył we współpracy z sieradzkim wydawnictwem Prof-Art. Interesuje się projektowaniem graficznym, typografią, edytorstwem oraz fotografią reporterską.

KWESTIONARIUSZ BIBIKA – odpowiada Tomasz Oszcęda

Kwestionariusz Bibika ma na celu przybliżenie czytelnikom sylwetek laureatów

1. Czy więcej czytam, czy piszę?

Zdecydowanie więcej czytam niż piszę.

2. Skąd czerpię inspirację?

Z obserwacji ludzi i wydarzeń w moim otoczeniu. Tego nauczyła mnie wieloletnia praca dziennikarska.

3. Czy istnieje coś takiego jak natchnienie?

Wierzę, że tak, choć nigdy czegoś takiego nie doświadczyłem. Jestem rzemieślnikiem.

4. Jak reaguję na krytykę?

Jeśli skłania do refleksji i przemyślenia własnej pracy (a w konsekwencji prowadzi do postępu), to bardzo pozytywnie.

5. Czy trudno jest znaleźć wydawcę?

Myślę, że tak, chociaż nigdy specjalnie nie szukałem. Z wydawnictwem współpracuję od niedawna i okazjonalnie.

6. Gdzie i kiedy piszę?

W domu, popołudniami i wieczorami.

7. Moje ulubione książki to...

„O sztuce” E. Gombricha, „Historia koloru” M. Rzepińskiej, seria „Dwór polski” Stowarzyszenia Historyków Sztuki, „Kurs językoznawstwa ogólnego” F. de Saussure’a.

8. Moje ulubione zajęcie to...

Czytanie.

9. Kim chciałbym być, gdybym nie był tym, kim jestem?

Myślę, że odnalazłbym się jako prawnik.

10. Co cenię najbardziej u przyjaciół?

Dyskrecję. To towar wyjątkowo deficytowy.

11. Czego nie cierpię ponad wszystko?

Niekompetencji przykrytej pewnością siebie.

12. Słowa, których nadużywam to...

„Szanowni państwo...”

13. Talent, który chciałbym posiadać to...

Talent pisarski.

14. Moje ukochane miejsce na ziemi to...

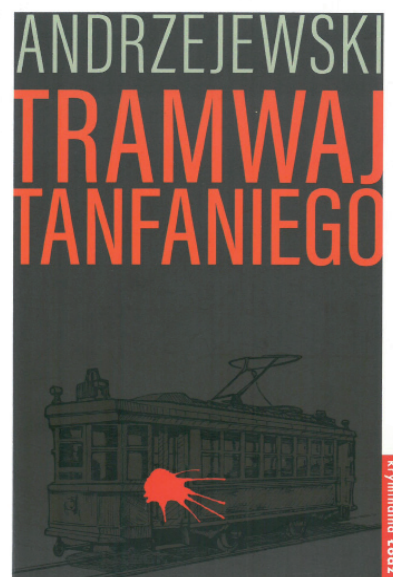
Dom, który dopiero powstaje.

15. Z czym kojarzy mi się Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego?

Z dostojeństwem.

NAJLEPSZA POWIEŚĆ O ŁODZI I ZIEMI ŁÓDZKIEJ

Tramwaj Tanfaniego / Marcin Andrzejewski. - Łódź : Wydawnictwo Kusiński, 2021

FOTOGRAFIE POCHODZĄCE Z DZIAŁU ZBIORÓW REGIONALNYCH WBP UKAZUJĄ DAWNĄ ŁÓDŹ I MIEJSCA AKCJI W POWIEŚCI

Juliusz Kunitzer

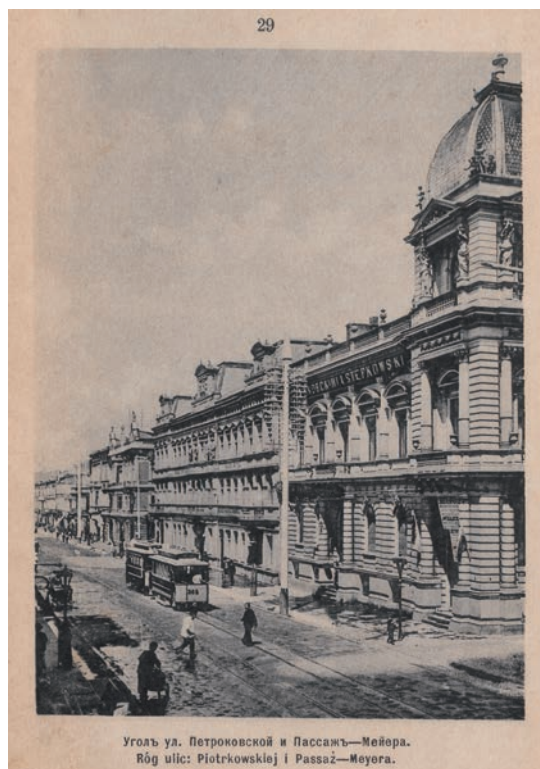
Widzewska Manufaktura

Pałac Juliusza Kunitzera, Spacerowa (Kościuszki), róg św. Benedykta (6 Sierpnia)

Piotrkowska, róg Przejazd (Tuwima), budynek Zgromadzenia Majstrów Tkackich

Piotrkowska, tramwaj przed Grand Hotelem

Mikołajewska (Sienkiewicza) z kościołem Świętego Krzyża

Tramwaj na Piotrkowskiej

Pocztą Główną, Przejazd (Tuwima), róg Widzewskiej (Kilińskiego)

Zadymiona Łódź, widok na Elektrownię Łódzką i hotel Polonia

Piotrkowska z widokiem na Białą Fabrykę

Piotrkowska, róg Brzeźnej

Domy tkaczy na Nawrot

Łódzkie podwórko

Jedna z fabryk na Piotrkowskiej

Tramwaj Tanfaniego to wciągająca i barwnie napisana powieść kryminalna debiutującego w roli pisarza Marcina Andrzejewskiego, rozpoczynająca serię Kryminalna Łódź Jacka Kusińskiego. Akcja utworu toczy się w Łodzi w roku 1905, kilka miesięcy po Rewolucji Czerwcowej. Choć powieść jest fikcją literacką, w fabułę wpleciono wątki historyczne, przedstawiono sytuację społeczno-polityczną i zilustrowano prawdziwy charakter miasta tamtych czasów - tygiel kultur i narodowości. Czytelnik może poczuć klimat łódzkich ulic, zerknąć do fabryk, pałaców i kamienic, spędzić noc w Grand Hotelu, czy obejrzeć przedstawienie w Teatrze Wielkim Sellina. Obok fikcyjnych bohaterów w książce występują również postacie znane z dziejów Łodzi, m. in. Juliusz Kunitzer, Giuseppe Tanfani, Izrael Poznański czy Fryderyk Sellin. Głównymi bohaterami są detektywi Michał Paczkiewicz i Maurycy Belfer, którzy na zlecenie barona Tanfaniego próbują odnaleźć sprawcę okaleczenia dyrektora Wdzewskiej Manufaktury, Karla Friedricha i zabójcę właściciela fabryki - Kunitzera. Podczas śledztwa detektywi przemierzają łódzkie ulice, wchodzą tylnymi klatkami schodowymi, prowadzą pościg po fabrycznych dachach. Rozwiązana zagadka ma jednak gorzki smak i nie przynosi detektywom satysfakcji.

Tramwaj Tanfaniego to intrygująca fabuła, to zachęta do tropienia łódzkich adresów, to czas spędzony z twórcami przemysłowej Łodzi, to powieść, którą czyta się jednym tchem.

MARCIN ANDRZEJEWSKI

Marcin Andrzejewski - architekt (na marginesie architektury), fotograf i wielbiciel okolic fotografii, bloger (www.fotodinoza.blogspot.com), felietonista SNG Kultura. Autor tworzonego od lat Projektu Okrążenia Łodzi - przewodnika po stacjach ŁKA. Od urodzenia zgłębia miasto wojewódzkie Łódź. Pełny półprofesjonalista.

KWESTIONARIUSZ BIBIKA – odpowiada Marcin Andrzejewski

Kwestionariusz Bibika ma na celu przybliżenie czytelnikom sylwetek laureatów

1. **Czy więcej czytam, czy piszę?**
Czytam non stop, piszę tylko czasami. Bez czytania nie ma życia.
2. **Skąd czerpię inspirację?**
Z miasta rodzinnego, które fascynuje mnie coraz bardziej. Z lektur, które niewątpliwie przesiekają do mojego pisania. Mam to szczęście, że debiutuję późno, zatem – z doświadczeń własnych.
3. **Czy istnieje coś takiego jak natchnienie?**
Niestety tak, choć porządny pisarz powinien ignorować ten fakt i pracować, kiedy tylko się da.
4. **Jak reaguję na krytykę?**
Na szczęście – jestem debiutantem. Wszystkie błędy mogę zwać na brak doświadczenia. No i pewnie nie ma książek bez błędów. Ale ponieważ jest to także pytanie o odbiorców, zatem odpowiem tak: piszę, żeby sprawić przyjemność sobie i czytelnikom, zwłaszcza tym najbliższym. Jeżeli się to udaje – to w zupełności wystarcza. Wiem, że nie jestem w stanie sprostać wszystkim gustom.
5. **Czy trudno jest znaleźć wydawcę?**
Miałem olbrzymie szczęście, że to właśnie mój Wydawca zażądał ode mnie książki i zmusił do pisania.
6. **Gdzie i kiedy piszę?**
Próbuję wszędzie i o różnych porach. Ostatnio podczas zmiany opon w warsztacie wulkanizacyjnym.
7. **Moje ulubione książki to:**
Strasznie dużo tych ulubionych. Ale kilka wymienię: Kurt

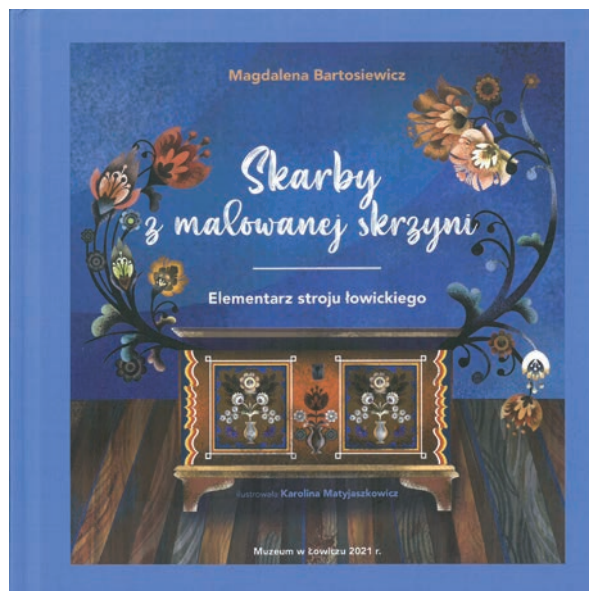
Vonnegut *Sinobrody*, Antoni Kroh *Sklep potrzeb kulturalnych*, Stanisław Lem *Cyberiada*, Paweł Spodenkiewicz *Piasek z Atlantydy*.

8. **Moje ulubione zajęcie to:**
Podróżowanie. Najchętniej samochodowa wólcze po krajach Europy południowo-wschodniej, albo zwiedzanie podłódzkich zrujnowanych dworów.
9. **Kim chciałbym być, gdybym nie był tym, kim jestem?**
Jestem bardzo zadowolony z tego, gdzie jestem, co robię i jacy wspaniali ludzie mnie otaczają. Nie oczekuję od życia zbyt wiele, a i tak przynosi mi ono mnóstwo dobrych rzeczy (nie dotyczy Putina). Mógłbym ewentualnie zarabiać pisanem na życie, ale z drugiej strony... To pewnie byłby także kaganiec, nie tylko fruwanie po wysokich łąkach literatury.
10. **Co cenię najbardziej u przyjaciół?**
Otwartą głowę.
11. **Czego nie cierpię ponad wszystko?**
Kiedyś nie cierpiełem wieszaków do ubrań. Teraz mi przeszło.
12. **Słowa których nadużywam to...**
Hurgot (lubię brzmienie tego słowa), ledwo, nieomal, tak jakby.
13. **Talent, który chciałbym posiadać to...**
Chętnie posiadałbym jakiś talent muzyczny. Mógłbym doskonale grać na perkusji, na przykład.
14. **Moje ukochane miejsce na ziemi to...**
Przychodzą mi do głowy same banały. Tak naprawdę świat jest pełen fantastycznych miejsc. Ważniejsi ludzie, niż miejsca.
15. **Z czym kojarzy mi się WBP im. Marszałka Piłsudskiego?**
Od niedawna z nagrodą. Od dawna ze wspaniałymi zbiorami dostępnymi przez internet. A ponieważ jestem architektem, to także z modernistycznym budynkiem i kręconą klatką schodową.

NAGRODA SPECJALNA JURY ZŁOTEGO EKSLIBRISU

Skarby z malowanej skrzyni : elementarz stroju łowickiego / koncepcja, teksty i redakcja Magdalena Bartosiewicz ; ilustracje, skład i opracowanie graficzne Karolina Matyjaszkowicz. - Łowicz : Muzeum w Łowiczu, 2021

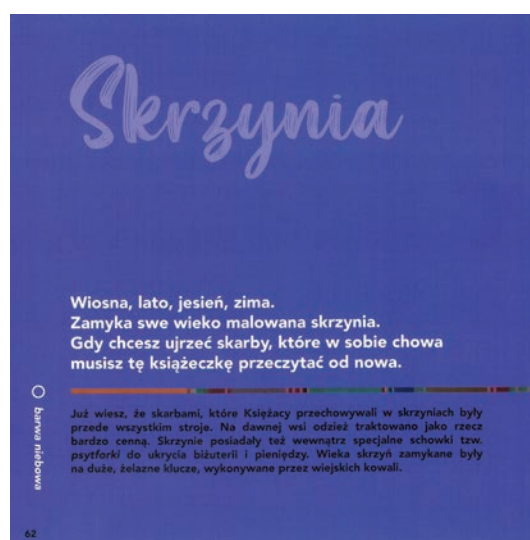
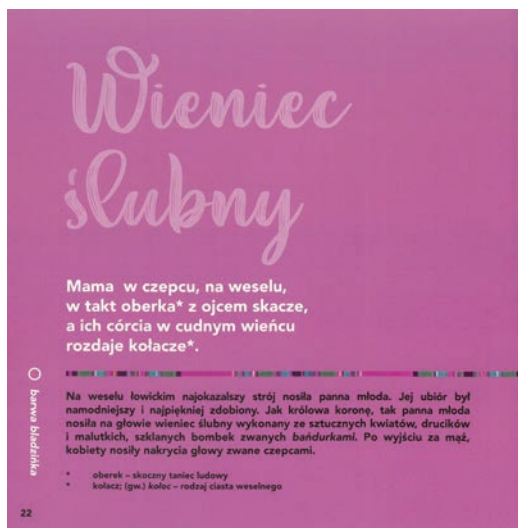

Skarby z malowanej skrzyni : elementarz stroju łowickiego to wydawnictwo dla dzieci, powstałe w ramach projektu *Modne – łowickie*. Jest zbiorem krótkich utworów rymowanych autorstwa Magdaleny Bartosiewicz, przybliżających tradycyjny strój i obyczaje łowickie oraz ilustracji w wykonaniu Karoliny Matyjaszkowicz.

Autorki prezentują najciekawsze i najbardziej charakterystyczne elementy stroju łowickiego, a także dawne obyczaje i gwarę Księżaków dzięki dwudziestu czterem hasłom, którym towarzyszy tekst objaśniający, rymowanka oraz słowniczek trudniejszych wyrazów i nazw gwarowych. Czytelnicy dowiedzą się między innymi, co to jest spencerek, samodział, wełniak czy angiera. Całość materiału skupiona jest wokół czterech pór roku.

Oprócz pięknych ilustracji książka prezentuje fotografie eksponatów z Muzeum w Łowiczu.

Album *Skarby z malowanej skrzyni* łączy walor edukacyjny i artystyczny w oryginalny sposób. Widoczna w nim jest szczerza sympatia autorek do kultury ziemi łowickiej, co niewątpliwie zachęca młodego i nie tylko czytelnika do pogłębienia wiedzy o regionalnym dziedzictwie.

MAGDALENA BARTOSIEWICZ

Magdalena Bartosiewicz – etnolożka, absolwentka studiów z zakresu muzeologii, marketingu kultury i pedagogiki, kustoszka Muzeum w Łowiczu, członkini Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w tym Sekcji Stroju Ludowego oraz Stowarzyszenia Muzeów na Wolnym Powietrzu w Polsce. Pomysłodawczyni, kuratorka i realizatorka licznych wystaw etnograficznych prezentowanych w polskich i zagranicznych instytucjach oraz projektów dotyczących polskiej kultury ludowej – w szczególności regionu łowickiego i Księżaków łowickich: Łowicki strój ludowy – tradycja żywa, Triennale wycinanki ludowej województwa łódzkiego, Wycinanka łowicka – animacja, integracja, kreacja, MODNE-ŁOWICKIE, działania artystyczne i użytkowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Autorka i współautorka publikacji i artykułów dotyczących ziemi łowickiej oraz Muzeum w Łowiczu m.in.: Łowickie - twór-

cy ludowi (2007), Łowickie - twórcy ludowi. Pamięć ocalona (2009), Gwara – Księżaków „język ojczysty”. Dziedzictwo regionu łowickiego (2014), Atlas Polskich Strojów Ludowych, Strój łowicki po 1953 r. (2014), Muzeum w Łowiczu. Przewodnik (2014), Wzornik wycinanek łowickich (2020), Skarby z malowanej skrzyni. Elementarz stroju łowickiego (2021).

KWESTIONARIUSZ BIBIKA – odpowiada Magdalena Bartosiewicz

Kwestionariusz Bibika ma na celu przybliżenie czytelnikom sylwetek laureatów

- 1. Czy więcej czytam, czy piszę?**
Zdecydowanie więcej piszę, a im więcej piszę tym bardziej brakuje mi czytania.
- 2. Skąd czerpię inspirację?**
Z tradycji, z życia, z przyrody....
- 3. Czy istnieje coś takiego jak natchnienie?**
Zapewne istnieje. Pewnie poeci wiedzą więcej na ten temat.
- 4. Jak reaguję na krytykę?**
Z pokorą, jeśli opiera się na merytorycznych przesłankach.
- 5. Czy trudno jest znaleźć wydawcę?**
W moim przypadku zazwyczaj decydował o tym charakter wykonywanej pracy i szczęśliwy zbieg okoliczności.
- 6. Gdzie i kiedy piszę?**
Niestety, najczęściej w tzw. biegu.
- 7. Moje ulubione książki to...**
Wszelakie książki o tematyce etnograficznej, *Ania* z Zielonego Wzgórza, *Opowiadania dla dzieci* Isaaka Bashevisa Singera, powieści Williama Whartona...
- 8. Moje ulubione zajęcie to...**
Lenistwo na łonie natury.
- 9. Kim chciałabym być, gdybym nie była tym, kim jestem?**
Oazą spokoju w niespokojnych czasach.
- 10. Co cenię najbardziej u przyjaciół?**
Poczucie humoru i szczerość.
- 11. Czego nie cierpię ponad wszystko?**
Zimnej herbaty, bezmyślnego niszczenia przyrody, polityki.
- 12. Słowa, których nadużywam to...**
Ubierz się ciepło, bo się przeziębisz...
- 13. Talent, który chciałabym posiadać to...**
Jest wiele talentów, których (tak pozytywnie) zazdroszczę innym.
- 14. Moje ukochane miejsce na ziemi to...**
Dom rodzinny.
- 15. Z czym kojarzy mi się Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego?**
Z ogromnymi zasobami wiedzy i książkami, których jeszcze nie zdążyłam przeczytać.

KAROLINA MATYJASZKOWICZ

Karolina Matyjaszkowicz - urodzona w Łowiczu. W 2008 roku ukończyła łódzką Akademię Sztuk Pięknych na Wydziale Tkaniny i Ubioru, kierunek Wzornictwo. Od ukończenia studiów artystka aktywnie uczestniczy w działaniach środowiska artystycznego, prezentując na wystawach swoje prace malarskie, tkaniny oraz wizualizacje połączone z muzyką. Jej pasją jest przede wszystkim malarstwo, ale w kręgu artystycznych zainteresowań Matyjaszkowicz jest również ilustracja oraz muzyka.

Jej prace można podziwiać na stronie matyjaszkowicz.art.pl oraz wystawach zbiorowych, jak również na indywidualnych prezentacjach, m.in. w Oddziale Sztuki Nowoczesnej Muzeum Narodowego w Gdańsku podczas wystawy *Młodego Malarstwa Polskiego*, w Państwowej Galerii Sztuki w Sopocie na wystawie *PALINDROM*, Galerii Gardzienice w Lublinie pt. *Korzenie*, w Regionalnym Ośrodku Kulturalnym w Częstochowie: *Zaświaty*, wystawie *KREW-WERK*, Fundacji Galerii Foksal w Warszawie, wystawie Et[n]jos „Wpływ łowickiej sztuki ludowej na współczesne projektowanie” organizowanej w ramach 10 edycji Łódź Design Festival.

Pod koniec czerwca bieżącego roku będzie prezentowała obrazy inspirowane łowickim pejzażem w Muzeum w Łowiczu.

Karolina Matyjaszkowicz jest laureatką nagród i wyróżnień, m.in. Nagrodę im. Wiesława Nowickiego za kreatywne i ważne społecznie dokonania w dziedzinie malarstwa na rzecz kultury narodowej i miasta Łodzi. Nagrodę przyznało

Towarzystwo Przyjaciół Łodzi oraz Fundacja im. Wiesława Nowickiego, Nagrodę Marszałka Województwa łódzkiego w konkursie na najlepsze rozprawy doktorskie, prace magisterskie i dyplomowe tematycznie związane z województwem łódzkim.

Obrazy Matyjaszkowicz znajdują się w zbiorach Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, Regionalnym Muzeum w Brzezinach, Muzeum w Łowiczu, w kolekcji młodego malarstwa Sztuki Nowoczesnej Muzeum Narodowego w Gdańsku oraz w prywatnych kolekcjach w Polsce i za granicą.

Karolina Matyjaszkowicz o sobie:

„Ukończyłam Wydział Tkaniny i Ubioru. Studia wpłynęły nie tylko na mój malarski warsztat, ale i na formę malarską.

Obrazy wyłaniają się z pozornego chaosu zdarzeń, przeżyć i doznań. Marzeń sennych, przemyśleń i wyobrażeń. Malując przenoszę na płótno nie tylko to, co dla mnie istotne, zaobserwowane, czy wyobrażone, ale sama przechodzę do innej rzeczywistości. Miejsce to nazywam „zaświatami”. Czasem mam poczucie, że jestem częścią uniwersum. Staję się wtedy pełniejsza, czuję radość. Wszystko staje się jasne, zrozumiałe. Jestem tu i teraz, działam w zgodzie ze sobą.

Najważniejsza jest wyobraźnia, którą staram się bezustannie dokarmiać. Kiedyś zachęcali mnie do tego moi najbliżsi. Szczególnie mama i babcia, która dużo mi czytała, snuła opowieści, zabierając na długie spacer. W tamtym czasie najbardziej lubiłam, gdy czytała mi legendy Warmi i Mazur. Dziecięca fascynacja światem ludowych podań i słowiańskich mitów przetrwała do dzisiaj. Inspiruje mnie folklor, sztuka ludowa, zwłaszcza łowicka, sztuka naiwna, surrealizm i brut art. Sztuka artystów naiwnych jest szczerą. Cechuje ich posłannictwo. „Outsiderzy” mają lepszy kontakt z podświadomością zbiorową wyrażoną w snach, legendach i mitach. Potrafią lepiej się wsłuchać w to co ważne.

Choć nie poruszam tematów zaangażowanych w problemy współczesnego człowieka, to podświadomie wyrażam jego potrzeby i tęsknoty.

Inspirując się sztuką łowicką, wypowiadam się na temat swoich korzeni. Malując, odczuwam coraz większą potrzebę czerpania z rodzimej sztuki, wracam do źródła, dzięki czemu odczuwam bliskość kochanych osób, które odeszły. Powrót do korzeni pozwala mi poznawać siebie. W myśl powiedzenia: powiedz mi skąd przyszedłeś, a powiem ci dokąd zmierzysz.

Choć czerpię z tradycji, nie interesuje mnie odtwarzanie powszechnie znanych ludowych wzorów. Staram się tworzyć nową jakość. Każdy obraz to wyzwanie dla mojego warsztatu i wyobraźni. Nie wymyślam go wcześniej w każdym szczególe. Gdy zaczynam nowy, mam jedynie jakąś koncepcję, pomysł, czy jego zarys. To obraz w trakcie powstawania mówi mi, czego jeszcze potrzebuje. Tak jest o wiele trudniej, przez co moje obrazy powstają dłużej, ale lubię wyzwania”.

KWESTIONARIUSZ BIBIKA – odpowiada Karolina Matyjaszkowicz

Kwestionariusz Bibika ma na celu przybliżenie czytelnikom sylwetek laureatów

1. Czy więcej czytam, czy piszę?

Według wskazówek Stephena Kinga, aby stać się dobrym pisarzem, należy tyle samo czasu przeznaczyć na pisanie i czytanie. Na swój sposób trzymam się tego, przenosząc tę naukę do swojego malarskiego świata. Staram się zrównoważyć czas między sztuką obserwacji a umiejętnością jej wyrażenia.

2. Skąd czerpię inspirację?

Z rodzimej kultury i sztuki ludowej oraz natury.

3. Czy istnieje coś takiego jak natchnienie?

Oczywiście, tak. To złożony stan, na który składają się: dobre samopoczucie, skupienie, jasny umysł, właściwy stan ducha i jakiś bodziec, czyli coś, co napędza, motywuje, inspiruje.

4. Jak reaguję na krytykę?

Zależy, czy jest konstruktywna, jeśli tak, jestem otwarta. Jeśli nie, staram się na przekór złośliwym, przykrym opiniom dalej robić swoje.

5. Czy trudno jest znaleźć wydawcę?

Tak, nawet bardzo. Od dawna wraz z prof. Moniką Kosterą staramy się znaleźć wydawcę naszych Czarcich bajek. Bajki powstały w oparciu o moje obrazy. Monika pisała je z intencją poprawienia mi humoru, są absolutnie cudowne! Z czasem powstało ich tak dużo, że postanowiłyśmy je wydać, by poprawiały humor również innym ludziom.

6. Gdzie i kiedy piszę?

W domu, najczęściej nocą.

7. Moje ulubione książki to...

Miliard lat przed końcem świata Borysa i Arkadija Strugackich.

8. Moje ulubione zajęcie to...

Malowanie, spacer z psami i wypadki rowerowe.

9. Kim chciałabym być, gdybym nie była tym, kim jestem?

Pisarką, kostiumolożką lub scenografką.

10. Co cenię najbardziej u przyjaciół?

Zaangażowanie i lojalność.

11. Czego nie cierpię ponad wszystko?

Zaprzeczanie talentu.

12. Słowa, których nadużywam to...

Cholercia, motyla noga i psia kostka.

13. Talent, który chciałabym posiadać to...

Umiejętność tańca i pływania.

14. Moje ukochane miejsce na ziemi to...

Linia horyzontu, punkt, w którym ziemia lub woda stykają się z niebem i oczywiście dom.

15. Z czym kojarzy mi się Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego?

Z domostwem Hobbitów.

O Nagrodzie SUPEREKSLIBRIS

Nagroda "Superekslibris" została ustanowiona w 2010 r. z inicjatywy Barbary Czajki, dyrektora Biblioteki. W roku 2010 nagrodą były litografie autorstwa Witolda Warzywody, profesora Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzebińskiego w Łodzi, a w 2011 r. litografie autorstwa Sebastiana Augustowskiego i Rafała Żelazo wykonane w pracowni prof. W. Warzywody. Nagrodą od roku 2012 jest okolicznościowa statuetka zaprojektowana i wykonana przez Rafała Frankiewicza. Okolicznościowe dyplomy są autorstwa Włodzimierza Rudnickiego.

Laureaci Nagrody SUPEREKSLIBRIS za całokształt dotychczasowych osiągnięć w zakresie publikacji o Ziemi Łódzkiej i Łodzi

ROK 2010

RYSZARD BONISŁAWSKI – znawca historii i zabytków Łodzi i ziemi łódzkiej, przewodnik turystyczny, popularyzujący nasz region na antenie łódzkiej telewizji oraz w innych mediach, były dyrektor Centrum Informacji Turystycznej i senator. Autor, współautor i redaktor wielu publikacji o tematyce regionalnej, m. in.: Największe atrakcje turystyczne Łodzi i regionu łódzkiego (kilka wydań), Spacerownik łódzki (2008, 2010), Sentymentalna podróż po Łodzi : Łódź na starych fotografiach Włodzimierza Pfeiffera (2009), Z biegiem łódzkich rzek (2010), Wielka wojna 1914-1918 : Łódź i okolice na fotografiach Michała Daszewskiego (2014).

JACEK KUSIŃSKI – artysta fotografik, właściciel Wydawnictwa Jacek Kusiński. Autor fotografii i koncepcji wydawniczej wielu publikacji, m. in.: Księga fabryk (2009, 2016), Piotrkowska : spacer pierwszy (2006, 2008), Piotrkowska : spacer drugi (2007, 2008), Po drodze : województwo łódzkie (2010), Bezbronne miasto : Łódź 1014-1918 (2014), Szalone miasto : niezwykły reportaż z Łodzi 1884-1918 (2014).

ROK 2011

PROFESOR TADUSZ OLEJNIK – historyk, działacz społeczny, regionalista, autor kilkuset prac naukowych i popularno-naukowych, m. in.: Leksykon miasta Wielunia (1998, 2007), Leksykon miasta Sieradza (2007), Sieradzka Spółdzielnia Mieszkaniowa (1999, 2008), Wieluń : dzieje miasta 1793-

1945 (2008), Wieluń : dzieje miasta 1945-1989 (2009), Powstanie styczniowe na ziemi wieluńskiej (2013). W polu zainteresowań laureata znajdują się głównie dzieje Wielunia i ziemi wieluńskiej, a także historia Zduńskiej Woli, Sieradza i okolicy. Redaktor naczelny oraz sekretarz kilku czasopism naukowych, długoletni dyrektor Muzeum Ziemi Wieluńskiej oraz prezes Wieluńskiego Towarzystwa Naukowego.

CZASOPISMO WĘDROWNIK – kwartalnik krajoznawczy Regionalnej Pracowni Krajoznawczej PTTK w Łodzi, wydawany od 1956 roku, początkowo jako Biuletyn PTTK Okręgu Łódzkiego. Czasopismo popularyzuje bogactwo historyczne, kulturowe, przyrodnicze poszczególnych miejscowości, gmin, powiatów i historycznych ziem regionu łódzkiego. Periodyk posiada bogaty materiał fotograficzny, wraz z mapami i planami.

ROK 2012

ANDRZEJ GRAMSZ – ekonomista, wydawca, autor przewodników, dziennikarz, działacz społeczny. Właściciel wydawnictwa Oficyna Grako. Autor i współautor licznych regionalnych publikacji, m. in.: Las Łagiewnicki i okoliczne wsie (2002, 2006), Dzieje Pabianic : kalendarium do 1939 (2005), Żelów : album jubileuszowy (2007), Łask : trzy kolory : przewodnik turystyczny (2009), Łask : zabytkowe kościoły (2010).

KRYSTYNA WIECZOREK – pisarka, poetka ze wsi Lubiaszów w gminie Wolbórz, założycielka Wydawnictwa Autorskiego Tiger, popularyzatorka piotrkowskich zwyczajów i obrzędów, nazywana Reymontem w spódnicy. Autorka m. in. kil-

kutomowej powieści obyczajowej *Młyn na Stawkach*.

CZASOPISMO KRONIKA MIASTA ŁÓDZI – kwartalnik o tematyce społeczno-kulturalnej i historycznej, powołane w 1991 roku jako organ Samorządu Łódzkiego. Od 2004 roku każdy numer posiada temat wiodący, m. in.: Łódź rewolucyjna, Łódź muzyczna, 120 lat komunikacji miejskiej.

ROK 2013

BOHDAN OLSZEWSKI – publicysta, z zamiłowania historyk i popularyzator wiedzy o Łodzi i regionie łódzkim. Autor licznych publikacji, m. in.: *Od Piątku do Soboty* (1995, 2001, 2007), *Łódź moje miasto: przewodnik po dawnej Łodzi* (1996, 2002), *Tuż nad dom* (1999, 2006), *Od Oporowa do Żarnowa* (2005).

KAZIMIERZ PERZYNA – mieszkaniec wsi Sobota, z wykształcenia i zawodu pedagog, autor publikacji z cyklu „Między Piątkiem a Sobotą”, poświęconych historii i walorom turystycznym małej ojczyzny, wykorzystujących materiały archiwalne i wspomnienia mieszkańców.

KSIĘŻY MŁYN DOM WYDAWNICZY MICHAŁ KOLIŃSKI – wydawnictwo znane wcześniej pod nazwą Piątek Trzynastego. Głównym profilem działalności są publikacje prezentujące historię i współczesność wielu regionów Polski, np. z serii „Sekrety” oraz cykl książek o miastach („między wojnami”, „przełomu wieków”, „w PRL-u”), wzbogaconych o płyty CD, DVD i mapy. Znaczącą część produkcji wydawniczej zajmują publikacje poświęcone regionowi łódzkiemu.

ROK 2014

WYDAWNICTWO HAMAL ANDRZEJ MACHEJEK – przedsiębiorstwo autorskie posiadające własny cykl edytorski książek, albumów i katalogów, a także agencja reklamowa i wydawnicza.

Działa od 1993 roku, pierwotnie jako Wydawnictwo Hamal Books, Zakres tematyczny wydawanych publikacji to głównie dawna i współczesna Łódź, które popularyzują wielokulturową i wieloreligijną historię miasta.

CZASOPISMO NA SIERADZKICH SZLAKACH – kwartalnik Regionalnej Pracowni Krajoznawczej w Sieradzu, wydawany od 1985 roku. Periodyk popularyzuje bogactwo historyczne, kulturowe i przyrodnicze poszczególnych miejscowości i gmin ziemi sieradzkiej. Posiada bogaty materiał fotograficzny i kartograficzny oraz atrakcyjną szatę graficzną.

ROK 2015

WŁODZIMIERZ MAŁEK – artysta fotograf, członek Łódzkiego Towarzystwa Fotograficznego oraz Związku Polskich Artystów Fotografików, z wykształcenia poligraf. Autor

i współautor wielu wystaw fotograficznych indywidualnych i zbiorowych. W swoich pracach utrwał ważne wydarzenia w historii miasta i regionu oraz ich piękno. Twórca i współtwórca następujących publikacji: *Detal architektoniczny ulicy Piotrkowskiej* (1990), *Łódź: barwy miasta* (2001, 2007), *Zabytkowy Cmentarz Żydowski w Łodzi* (2005, 2012), *Ziemia łódzka: ziemia Reymonta* (2014/2015).

PIOTR WYPYCH – artysta fotograf, grafik, członek towarzystw fotograficznych w Polsce, leśnik. Jest autorem oraz współautorem wielu wystaw fotograficznych indywidualnych i zbiorowych oraz opracowań albumowych, książkowych, a także licznych artykułów o historii regionu łódzkiego, m. in.: *Kapliczki i krzyże przydrożne nad Pilicą* (2001), *Przyroda i krajobraz powiatu tomaszowskiego* (2006), *Pomniki przyrody województwa łódzkiego: wczoraj, dziś, jutro* (2010), *Ziemia łódzka: krajobraz kulturowy województwa łódzkiego* (2013), *Ziemia łódzka: na szlaku Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej* (2017), *Drzewa ziemi łódzkiej* (2019).

ROK 2016

MIROSLAW PISARKIEWICZ – historyk, nauczyciel, autor wierszy, opowiadań i artykułów o ziemi łęczyckiej i Łęczycy, a zwłaszcza o zabytkowych cmentarzach. Wśród jego publikacji znajdują się m. in.: *Groby szlacheckie i ziemiańskie na rzymskokatolickich cmentarzach regionu kutnowskiego* (2005), *Z dziejów gmin żydowskich w Łęczycy, Burzeninie i Żłoczewie* (2016), *Groby żołnierskie z 1914 roku w ziemi łęczyckiej i sieradzkiej* (2016), *Nie tylko Powązki. Cz. 1-5* (2017-2019), *Opowieści o starej Łęczycy* (2018).

CZASOPISMO MY SYBIRACY – rocznik Oddziału Łódzkiego Związku Sybiraków, ukazujący się od 1990 roku. Główną tematyką periodyku są wspomnienia Sybiraków, relacje z wydarzeń Oddziału Łódzkiego Związku Sybiraków oraz artykuły historyczne, popularyzujące wiedzę na temat deportacji, przesiedleń i repatriacji obywateli polskich. Czasopismo posiada bogatą dokumentację fotograficzną - archiwalną i współczesną.

ROK 2017

ELŻBIETA PAWLICKA – wieloletnia dyrektorka (do 2003 roku) obecnej Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi, pomysłodawczyni Nagrody Złoty Ekslibris, ustanowionej w roku 1992 w ramach obchodów 75-lecia WBP. Autorka licznych artykułów z dziedziny bibliotekarstwa, poetka.

KRZYSZTOF STEFAŃSKI – historyk sztuki, kierownik Katedry Historii Sztuki Uniwersytetu Łódzkiego, specjalizujący się w zakresie historii architektury polskiej XIX i XX wieku oraz zagadnieniach związanych ze sztuką Łodzi. Laureat trzech Złotych Ekslibrisów, w tym pierwszej edycji - w 1993 roku za książkę *Stary Cmentarz Ewangelicko-Augsburski w Łodzi*. Działa na rzecz renowacji łódzkich zabytków jako członek

Rady Konserwatorskiej przy Wojewódzkim Konserwatorze Zabytków w Łodzi. Do jego publikacji należą m. in.: Jak zbudowano przemysłową Łódź : architektura i urbanistyka miasta w latach 1821-1914 (2001), Atlas architektury dawnej Łodzi do 1939 r. (2003, 2008), Ludzie, którzy zbudowali Łódź : leksykon architektów i budowniczych miasta do 1939 roku (2009), Łódzkie wille fabrykanckie (2013), Wielkie rody fabrykanckie i ich rola w ukształtowaniu oblicza miasta : Geyerowie, Scheiblerowie, Poznańscy, Heinzlowie, Kindermannowie (2014), Łódź - pałace i wille (2017)

MUZEUM ZIEMI WIELUŃSKIEJ – instytucja kultury gminy Wieluń, założona w 1926 roku przez Polską Macierz Szkolną. Pełni rolę ośrodka badań przeszłości historycznej ziemi wieluńskiej. Oprócz wystaw stałych, muzeum organizuje wystawy czasowe oraz warsztaty dla dzieci i młodzieży. Muzeum jest wydawcą kilkudziesięciu publikacji, głównie w ramach Wieluńskiej Biblioteki Regionalnej, m. in.: Wieluń na dawnych pocztówkach (1999), Przydrożne krzyże, kapliczki i figury na terenie gminy Wieluń (2005), Siedem wieków fary wieluńskiej (2009), 400-lecie klasztoru Sióstr Bernardynek na ziemi wieluńskiej (2013), Wieluńska hekatomba : początek wojny totalnej (2014).

ROK 2018

KRZYSZTOF R. KOWALCZYŃSKI – popularyzator dziejów Łodzi, z zamiłowania historyk, z wykształcenia ekonomista. Autor następujących publikacji: Łódź przełomu wieków XIX/XX (2008, 2017), Łódź 1914 : kronika oblężonego miasta (2010), Łódź 1915-1918 : czas głodu i nadziei (2014), Łódź, której nie ma (2015), Łódź 1905 : kulisy rewolucji (2017).

TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ ZIEMI KUTNOWSKIEJ – założone w 1972 roku, współpracujące z samorządem miejskim i powiatowym, placówkami kultury, szkołami, stowarzyszeniami kultury, kombatanami, samorządami lokalnymi. Towarzystwo organizuje sesje naukowe i popularnonaukowe, odczyty, wystawy, konkursy, koncerty i wycieczki. Prowadzi także bogatą działalność wydawniczą o tematyce z zakresu dziejów ziemi kutnowskiej. Wśród publikacji Towarzystwa znajdują się m. in.: Kutno w latach 1927-1939 : na podstawie lokalnej prasy (1995), Samorząd kutnowski w latach 1990-1994 : kampania, wybory i działalność Rady Miejskiej I kadencji (2016), Zarys historii Żydów ziemi kutnowskiej (2016, 2018), Kutno – miejsca i ludzie : obrazy zachowane w pamięci mieszkańców (2017).

ROK 2019

MACIEJ MALANGIEWICZ – animator kultury, miłośnik historii regionalnej i kina, popularyzator dziedzictwa kulturowego, samorządowiec. Od wielu lat związany z Łowickiem. Współautor (z Jackiem Rutkowskim) książek: 100 lat kina

w Łowiczu (2011), I wojna światowa w Łowiczu 1914-1918 (2014), Łowicz 1918-1939 : kronika fotograficzna (2016), Łowicz : portrety miasta (2018), Łowicka kultura ludowa : pamięć fotografii (2020).

ROMUALD OLACZEK – specjalista w zakresie geobotaniki i konserwatorskiej ochrony przyrody. Łączy działalność naukową z czynnym zaangażowaniem w zachowanie terenów cennych przyrodniczo, m.in. poprzez projektowanie i planowanie obszarów chronionych. Od lat bardzo aktywny w dziedzinie popularyzacji wiedzy przyrodniczej i krajoznawczej. Jest autorem lub redaktorem wielu publikacji naukowych, popularnonaukowych, m. in. : Czerwona księga roślin województwa łódzkiego : zagrożone rośliny naczyniowe, zagrożone zbiorowiska roślinne (2011, 2012), Rezerваты : ochrona przyrody w lasach Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi i województwa łódzkiego (2013), seria Parki i Ogrody Łodzi (2006-2019).

JACEK RUTKOWSKI – grafik, designer, rysownik satyryczny, heraldyk, regionalista, kolekcjoner. Współzałożyciel i kustosz Muzeum Guzików w Łowiczu. Autor publikacji: Łowicz w XX wieku : kronika fotograficzna (2006), 100 lat OSP w Ostrowie (2010). Współautor (z Maciejem Malangiewiczem) książek: 100 lat kina w Łowiczu (2011), I wojna światowa w Łowiczu 1914-1918 (2014), Łowicz 1918-1939 : kronika fotograficzna (2016), Łowicz : portrety miasta (2018), Łowicka kultura ludowa : pamięć fotografii (2020).

CENTRUM INICJATYW NA RZECZ ROZWOJU REGIO – celem stowarzyszenia jest działanie na rzecz trwałego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego Łodzi i regionu łódzkiego poprzez realizację działań edukacyjnych, kulturalnych, promocyjnych i turystycznych. Wśród publikacji REGIO znajdują się m. in.: Przewodnik po filmowej Łodzi (2010), Podwórka Piotrkowskiej : przewodnik (2011), Fifka i żulik, czyli domowa kuchnia łódzka (2014), Przewodnik filmowy po województwie łódzkim (2015), Przewodnik literacki po Łodzi (2017).

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. A. PRÓCHNIKA W PIOTRKOWIE TRYBUNALSKIM – powstała w 1923 r. Instytucja oprócz statutowych, podstawowych zadań, prowadzi także działalność wydawniczą. Wśród wydanych publikacji znajdują się m. in.: Największe kościoły mniejszości narodowych w Piotrkowie Trybunalskim : architektura, działalność (2006), Słownik geograficzny powiatu piotrkowskiego (2011), Monografia Piotrkowa Trybunalskiego (2017), Piotrkowianki : portrety kobiet niezwykłych (2018).

ROK 2020

KRYSTYNA RADZISZEWSKA – pracownik naukowy w Zakładzie Niemcoznawstwa Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu Łódzkiego. Autorka licznych artykułów na temat

życia społecznego i kulturalnego łódzkich Żydów i Niemców oraz artykułów na temat literatury i kultury w łódzkim getcie. Opublikowała wiele tekstów źródłowych z łódzkiego getta. Współredaktorka pięciotomowej Kroniki łódzkiego getta w językach oryginału oraz Encyklopedii getta łódzkiego. Liderka projektów: „Kultura i literatura łódzkich Żydów 1918-1950. Krytyczna edycja źródeł”, „Kultura literacka Łodzi do 1939 r. oraz „Łódzka awangarda jidysz”. Współwydawczyni serii wydawniczej „Łódzkie Judaica” oraz „Kultura literacka Łodzi”.

EWA WIATR – adiunkt w istniejącym od 2006 r. Centrum Badań Żydowskich Uniwersytetu Łódzkiego. Zainteresowania badawcze to historia Żydów w diasporze w XIX i XX w., historia Polski w okresie międzywojennym i w okresie II wojny światowej, ze szczególnym uwzględnieniem dziejów getta łódzkiego. Współredaktorka i edytorka wielu publikacji źródłowych, m. in. Kroniki getta łódzkiego, Encyklopedii getta łódzkiego oraz książek serii Judaica Łódzkie. W serii tej ukazały się m. in. bardzo cenne antologie literackie: poświęcona przedwojennej literaturze żydowskiej Sztetl, Szund, Bund i Palestyna, zawierająca twórczość literacką powstałą w getcie łódzkim (Oblicza getta) oraz obejmującą literaturę Żydów powstałą po wojnie w Łodzi (Nowe życie?). Laureatka samodzielnie opracowała Dziennik Rywki Lipszyc, za który w 2018 r. otrzymała Nagrodę Historyczną „Polityki”. We współpracy z Adamem Sitarkiem wydała dziennik Dawida Sierakowiaka i Heńka Fogla – oba pisane w łódzkim getcie.

ANDRZEJ DĘBKOWSKI - poeta, krytyk literacki, publicysta, eseista, dziennikarz, wydawca i fotograf. Autor szkiców i esejów krytycznoliterackich. Redaktor prowadzący ogólnopolski miesięcznik Gazeta Kulturalna. Autor wielu publikacji, m. in.: Wierzyć w siebie (1993), Wiersze nowe i wybrane (1995), Wiersze wybrane (1996), Paryż nie jest taki piękny... (1998), Magiczne pomysły. Felietony (2001), Kiedy umiera poeta, umiera świat. Rozmowy z ludźmi pióra (2004), 85 lat dla miasta. Historia Żelowskiego Klubu Sportowego Włóknarz (2007), Do wszystkich niedostępnych brzegów (2013), Na ziemi jestem chwilę (2021) oraz wielu publikacji z historii regionu.

ROK 2021

TADEUSZ Z. BOGALECKI – doktor nauk humanistycznych, nauczyciel, badacz i popularyzator historii wojskowości, Polski i regionu łódzkiego w XIX i XX wieku. Członek Łódzkiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego, konsultant Wojewódzkiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Łodzi. Autor różnych publikacji, m. in.: Tradycje legionowe w regionie łódzkim 1914-2014 : oddziały i instytucje Legionów Polskich w Łodzi podczas I wojny światowej

oraz pielęgnowanie ich tradycji w latach 1918-2014 (2014), Wyzwolenie regionu łódzkiego spod okupacji austriackiej i niemieckiej w listopadzie 1918 roku: geneza, akcje rozbrajania okupantów i pielęgnowanie tradycji (2018). Autor kilkunastu artykułów naukowych i kilkudziesięciu popularnonaukowych z historii polskiej wojskowości i regionu łódzkiego, m.in. o działalności paramilitarnej i wojskowej Józefa Piłsudskiego i jego zwolenników w latach 1905–1939. Organizator i koordynator kilku wojewódzkich i łódzkich projektów edukacji patriotycznej. Społecznie zaangażowany w działania Związku Legionistów Polskich i Ich Rodzin w Łodzi i Stowarzyszenia Upamiętniania Armii „Łódź”.

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ – KOMISJA ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU. ODDZIAŁ ŁÓDZKI

– powstał jako urząd państwowy o uprawnieniach badawczych, edukacyjnych, archiwalnych, śledczych oraz lustracyjnych. Oddział w Łodzi rozpoczął funkcjonowanie 7 listopada 2000 r. Szczególne miejsce w działalności placówki zajmuje aktywność na polu wydawniczym, o czym świadczy coroczna bogata produkcja wydawnicza instytutu poświęcona różnorodnym zagadnieniom związanym z historią Łodzi i regionu łódzkiego XX wieku.

ROCZNIKI ŁÓWICKIE – pismo wydawane przez Łowickie Towarzystwo Przyjaciół Nauk od 2003 roku. Porusza tematykę dziejów Łowicza i ziemi łowickiej od XIV do XX wieku. Roczники nie ograniczają się w swej zawartości jedynie do historii. Publikowane są w nich także teksty etnografów, muzykologów, historyków sztuki, socjologów. Poza propozycją artykułów stricte naukowych, zawierają także przyczynki i materiały popularne, wspomnienia.

Regulamin Nagrody Superekslibris

WOJEWÓDZKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
IM. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W ŁODZI

§ 1

Nagroda Superekslibris, ustanowiona przez dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi, przyznawana jest w dwóch kategoriach:

- za całokształt dotychczasowych osiągnięć w zakresie publikacji o ziemi łódzkiej,
- za całokształt dotychczasowych osiągnięć w zakresie publikacji o Łodzi.

§ 2

Celem Nagrody jest uhonorowanie dorobku naukowego i popularnonaukowego oraz popularyzatorskiego lub wydawniczego w zakresie publikacji o ziemi łódzkiej i Łodzi, promocja autorów, wydawnictw, instytucji, stowarzyszeń podejmujących problematykę regionalną.

§ 3

1. Kandydatów do Nagrody zgłasza jury powołane przez dyrektora Biblioteki spośród jej pracowników.
2. Jury może być rozszerzone o konsultantów spoza Biblioteki.
3. Przewodniczącym jury jest dyrektor Biblioteki.
4. Ocenie podlega dorobek naukowy, popularnonaukowy, popularyzatorski lub wydawniczy kandydata oraz wydawnictwa, instytucji lub stowarzyszenia.
5. O przyznaniu Nagrody Superekslibris decyduje zwykła większość głosów członków jury.
6. Jury może odstąpić od przyznania Nagrody w danej kategorii.

§ 4

Nagroda w formie okolicznościowej statuetki ma charakter honorowy i nosi nazwę Superekslibris Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi.

Wylanianie laureatów

Nagrody Superekslibris składa się z dwóch etapów

Etap pierwszy: nominowanie laureata do Nagrody przez członków jury. Członkowie jury po zapoznaniu się z dorobkiem danego kandydata pisemnie zgłaszają swoje nominacje do sekretarza jury w dwóch kategoriach.

Etap drugi: wyłonienie laureatów Nagrody spośród kandydatów nominowanych przez jury. Po dyskusji członkowie jury w tajnym głosowaniu wskazują kandydata do Nagrody. O przyznaniu Nagrody decyduje zwykła większość głosów.

Rafał Frankiewicz

- autor statuetek

Nagrody Złoty Ekslibris i Superekslibris

Ur. 1970 r., studiował w Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi na Wydziale Edukacji Wizualnej w latach 1990-1997. Dyplom w pracowni prof. Jacka Bigoszewskiego uzyskał w 1997 r. W Pabianicach prowadzi Autorską "Pracownię Rzeźby Frankiewicz", gdzie realizuje rzeźbiarskie zamówienia dla osób prywatnych, firm i instytucji. Prowadzi działalność w zakresie rzeźby portretowej, kameralnej, monumentalnej, ze szczególnym naciskiem na rzeźbę funeralną. Jest autorem m. in.: rzeźby bibliotekarki Madame la Bibliotheque, umieszczonej w łódzkim Pubie „Biblioteka”. W Łodzi można podziwiać Kariatydy autorstwa Rafała Frankiewicza, które ozdabiają elewację kamienicy przy ul. Włokienniczej 6.

NAGRODA SUPEREKSLIBRIS ROK 2022

**Nagroda SUPEREKSLIBRIS za całokształt
dotychczasowych osiągnięć w zakresie publikacji o Łodzi**

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ KSIĄŻKI

Łódzkie Towarzystwo Przyjaciół Książki powstało w 1967 r., jednak tradycje bibliofilskie w mieście sięgają roku 1927, kiedy to krakowski lekarz, Przemysław Smolik, zainicjował powstanie Towarzystwa Bibliofilów w Łodzi, które funkcjonowało do 1939 r.

W 1958 r. Jan Augustyniak, pierwszy dyrektor Biblioteki Publicznej w Łodzi (obecnie Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego), odnowił bibliofilską tradycję i powołał Klub Miłośników Książki przy Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich.

W ciągu 55 lat istnienia Łódzkiego Towarzystwa Przyjaciół Książki funkcję prezesa pełnili: Michał Kuna (1967-1984), Bogdan Jastrzębski (1984-1988), Grzegorz Matuszak (1988-2004), Andrzej Łuczak (2004-2010), Barbara Czajka (2010-2012) i od 2012 r. ponownie Grzegorz Matuszak.

Główne cele statutowe Towarzystwa to: skupianie przyjaciół i miłośników książki, bibliofilów oraz kolekcjonerów druków, ekslibrisów, małych form grafiki, rozbudzanie zamiłowania do książki, szczególnie pięknie wydanej oraz umiejętnego zbierania książek o wartości zabytkowej, artystycznej i unikatowej, popieranie i ułatwianie kolekcjonerstwa.

Łódzcy bibliofile i kolekcjonerzy, realizując cele statutowe, organizowali spotkania klubowe i odczyty poświęcone literaturze, księgarstwu, bibliotekarstwu, sprawom papiernictwa i intrologatorstwa, kolekcjonerstwa ekslibrisów i unikatowych, pięknych książek. Wystąpieniom często towarzyszyły ekspozycje zbiorów. Bibliofile prowadzili także działalność wydawniczą oraz turystyczną.

Członkowie Towarzystwa uczestniczyli w wydarzeniach organizowanych przez krajowe ośrodki bibliofilskie oraz w konferencjach międzynarodowych.

Dopełnieniem działalności łódzkich bibliofilów były turystyczne wyprawy po Polsce i za granicę, m. in. na Litwę śladami Mickiewicza, na Białoruś śladami Orzeszkowej czy na Ukrainę śladami Sienkiewicza.

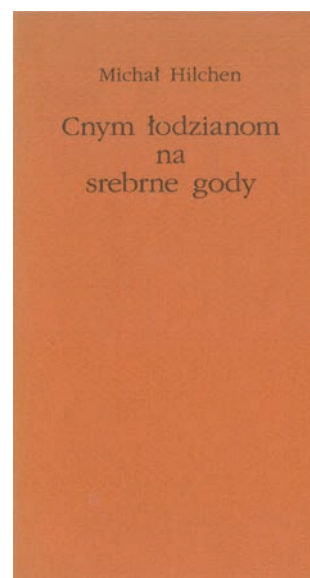
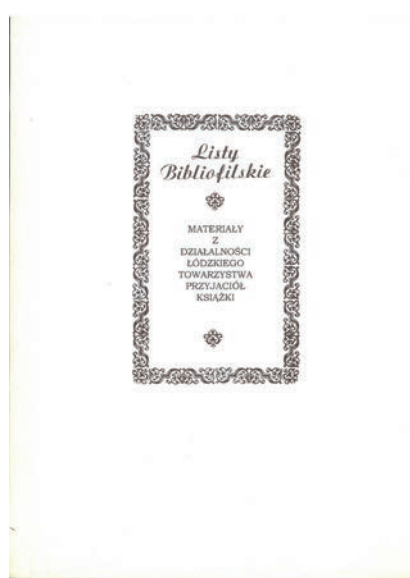
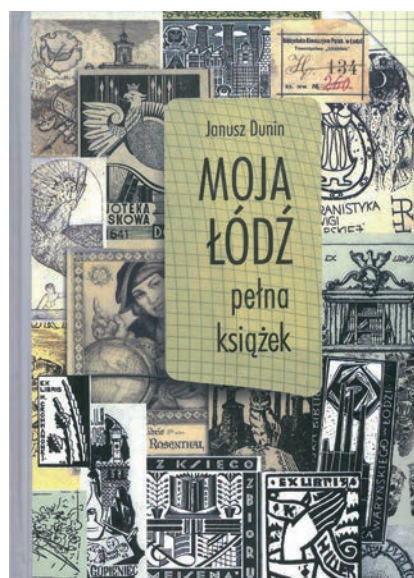
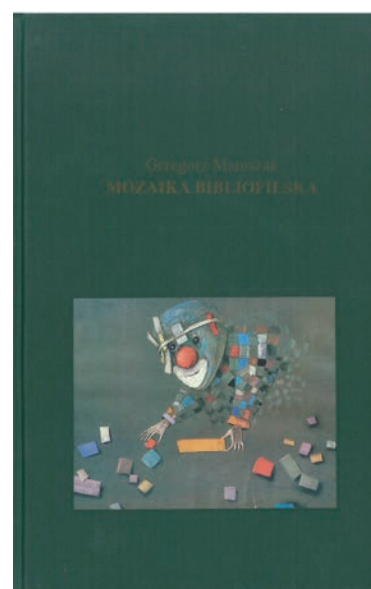
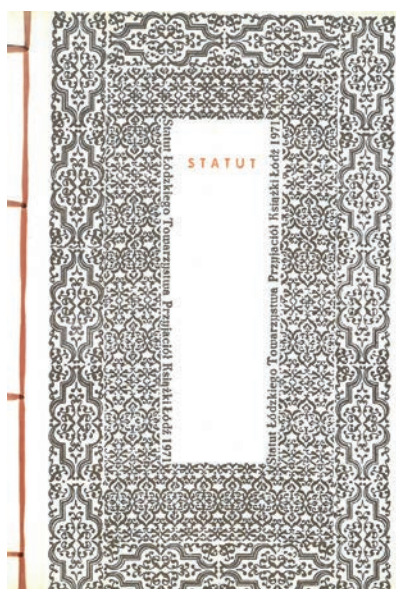
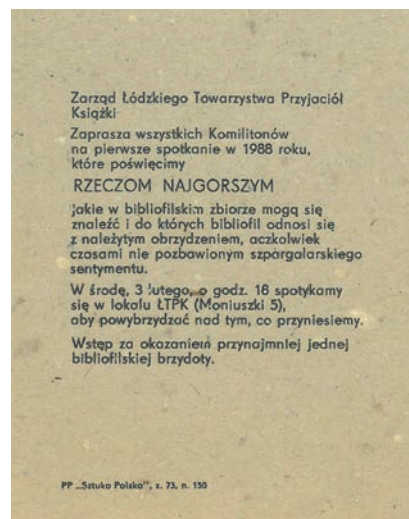
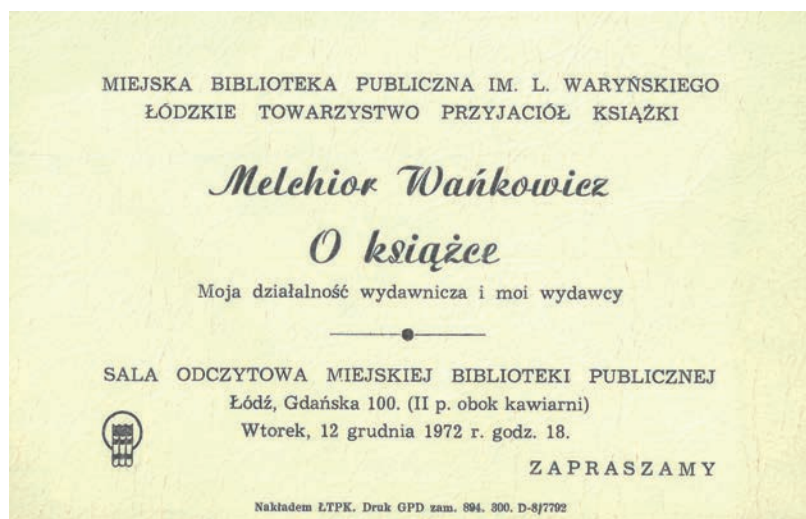
Podstawową formą przekazu informacji o działalności ŁTPK jest wydawnictwo ciągłe Komunikat. Ostatni, 121 numer, ukazał się w 2022 r. Towarzystwo jest wydawcą również *Listów Bibliofilskich*, ukazujących się w latach 1972-1975, 1983-2019, a także katalogów i innych wydawnictw okolicznościowych. Do najciekawszych publikacji książkowych bibliofilów należą: *Łódź w powieści i opisach: (1853-1939): (próba bibliografii)* (1967), *Bibliofilstwo w Łodzi w latach 1927-1987: dokumentacja bibliograficzna wydawnictw i druków okolicznościowych* (1987), *Sześć szkiców do obrazu polskiego ekslibrisu* (2000), *Stoję na krawędzi: zapiski liryczne, rysunki i grafiki z lat 1965-2001* (2003), *Andrzej K. Łuczak: in memoriam: [praca zbiorowa]* (2013), *Michała Kuny perypetie schulzowskie* (2013), *W poszukiwaniu legendy: cykle fotografii: ulica Fabryczna, album rodzinny, fabryka Poznańskiego, Łódźlandia, kuszenie św. Antoniego, EC-dell'arte moonlight* (2015), *Obrazy kolekcjonersko-bibliofilskie* (2017).

Wszystkie wydawnictwa Towarzystwa wyróżnia staranna edycja i piękna szata graficzna.

W 2017 r. ŁTPK otrzymało prestiżową odznakę „Za Zasługi dla Kultury Gloria Artis”.

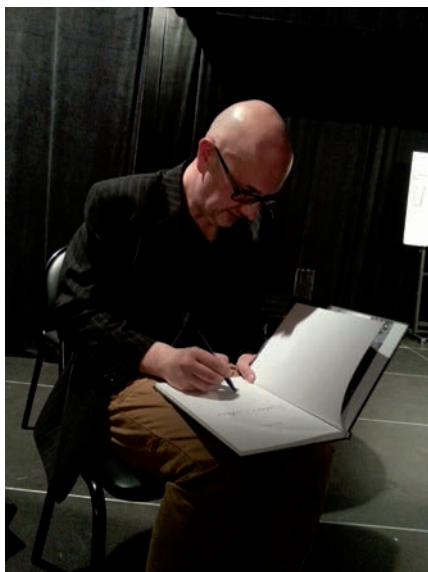
Bibliofile mówią o sobie: Łączy nas miłość do książek (*Amor librorum nos unit*).

W artykule wykorzystano: *Ruch bibliofilski w Łodzi (1927-2017)* / Hanna Tadeusiewicz // KMŁ, 2017, nr 1

**Nagroda SUPEREKSLIBRIS za całokształt
dotychczasowych osiągnięć w zakresie publikacji o ziemi łódzkiej**

JACEK PERZYŃSKI

Jacek Perzyński - dziennikarz, pasjonat historii, badacz lokalnej historii związanej przede wszystkim z województwem łódzkim. Studiował dziennikarstwo i nauki polityczne na Uniwersytecie Warszawskim. Był redaktorem naczelnym miesięcznika sportowego *Polonia Ole!* Współpracował m.in. z *Dziennikiem Łódzkim*, *Światem Wiedzy*, *Naszą Historią*, *Ziemią Łódzką*, *Focus Historia*. Jest autorem artykułów publikowanych w *Zgierskich Zeszytach Regionalnych*, *Rocznikach Kutnowskich*, *Rocznikach Łowickich* i *Roczniku Tatarskim*. Współpracuje również z portalami internetowymi publikując artykuły dotyczące historycznych odkryć czy wydarzeń.

Autor m.in. takich książek jak: *Smolar – piłkarz z charakterem : biografia Włodzimierza Smolarka* (2012), *Żeglarz i Siłacz : czy kapitan Nemo i Superman pochodzili ze Strykowa?* (2016), *Sekrety Łodzi – ludzie* (2015), *Sekrety Łowicza i Skierniewic* (2020). Współautor książek *Sekrety Łodzi. Cz.1, 2, 3* (2016, 2017, 2019).

W roku 2018 ukazała się w USA jego książka *Where did you come from Superman? - Skąd przybyłeś Supermanie?* Jest pomysłodawcą i autorem scenariuszy reportażu telewizyjnych oraz dokumentalistą filmów biograficznych. Są to m.in. produkcje: *Intensywność patrzenia* (o ojcu polskiego dokumentu Kazimierzu Karabaszu) czy *Łazuka...* *Dzieckiem podszyty* (film biograficzny, którego bohaterem jest Bohdan Łazuka).

Jest stałym gościem Radia Plus Warszawa w audycjach z cyklu *Cisnienie na życie*. Od roku 2015 współpracuje z podróżniczką, historykiem sztuki Elżbietą Dziukowską i wraz z nią podąża tropem Polski jeszcze nie do końca poznanej.

KWESTIONARIUSZ BIBIKA – odpowiada Jacek Perzyński

Kwestionariusz Bibika ma na celu przybliżenie czytelnikom sylwetek laureatów

1. Czy więcej czytam, czy piszę?

Trudno powiedzieć; pewnie tak pół na pół.

2. Skąd czerpię inspirację?

To moje zainteresowania, pasje rozwijane już od dzieciństwa. Zawsze lubiłem słuchać ciekawych ludzi, gromadzić informacje, które uważałem za istotne.

3. Czy istnieje coś takiego jak natchnienie?

Pewnie tak, ale pod warunkiem, że to, co każdy z nas robi jest przyjemnością, a nie koniecznością czy obowiązkiem. To również suma przeżyć czy wrażeń wyniesionych z życia. Przychodzi samo, choć nigdy nie na zawołanie.

4. Jak reaguję na krytykę?

Staram się widzieć jej plusy i minusy. Uważam też, że nieraz bierze się stąd, że ktoś nie zrozumiał intencji autora.

5. Czy trudno jest znaleźć wydawcę?

Przed wszystkim trudno jest przekonać wydawcę, co do słuszności, zainteresowania przedstawionym tematem.

6. Gdzie i kiedy piszę?

W zasadzie zawsze w domu, najlepiej z rana do wczesnego popołudnia i w miarę systematycznie, czyli z wyjątkiem weekendów codziennie.

7. Moje ulubione książki to...

Kiedyś w dzieciństwie były to książki, które w największym stopniu ukształtowały mnie w tym, co robię – w pisaniu. To seria Zbigniewa Nienackiego z tytułowym Panem Samochodzikiem. Pobudzały wyobraźnię tym bardziej, że zdarzało się, iż poszczególne tomy czytałem właśnie w tych miejscach gdzie rozgrywała się ich akcja. Dziś czytam głównie pozycje dotyczące historii.

8. Moje ulubione zajęcie to...

Poszukiwanie, odkrywanie właśnie tego, o czym piszę. Być może też niebagatelną rolę odegrało to, że nie posiadam prawa jazdy i często przemieszczam się rowerem. Są to spore odległości i właśnie wtedy można dostrzec coś ciekawego, poznać ciekawą osobę i jest to punkt wyjścia do dalszych poszukiwań.

9. Kim chciałbym być, gdybym nie był tym, kim jestem?

Trudno odpowiedzieć na to pytanie, choćby i dlatego, że lubię to, co robię.

10. Co cenię najbardziej u przyjaciół?

Gotowość do pomocy.

11. Czego nie cierpię ponad wszystko?

Obludy.

12. Słowa, których nadużywam to...

???

13. Talent, który chciałbym posiadać to...

Pewnie byłoby ich sporo, ale który najbardziej...?

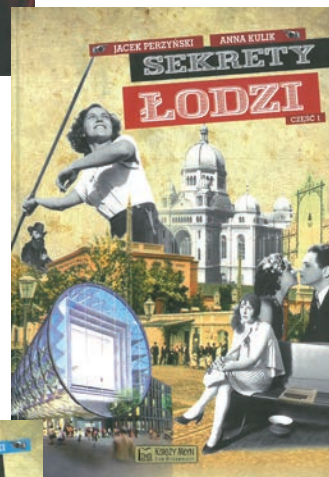
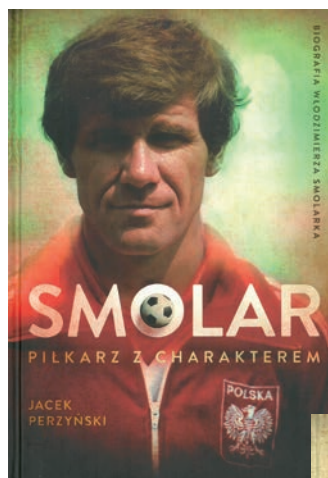
14. Moje ukochane miejsce na ziemi to...

Wszędzie tam, gdzie jest las i woda.

15. Z czym kojarzy mi się Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego?

Może będzie to banalne, ale najbardziej chyba z digitalizacją posiadanych zasobów, bo to niezwykła rewolucja

w poszukiwaniu źródeł, informacji czy inspiracji. Uzmysla, ile pracy należało włożyć wcześniej w opracowanie jakiegokolwiek publikacji. Jest tu ich naprawdę dużo.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka J. Piłsudskiego

zaprasza na wystawę

30. EDYCJA NAGRODA ZŁOTY EKSLIBRIS I 13. EDYCJA NAGRODY SUPEREKSLIBRIS WOJEWÓDZKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ IM. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W ŁODZI ZA ROK 2021

Wystawę przygotował Dział Zbiorów Regionalnych.

Wystawa prezentowana jest na parterze Biblioteki **do 26 maja 2022 r.**

W gablotach stojących prezentowane są książki nominowane do nagrody według kategorii: Najlepsza Książka o Łodzi, Najlepsza Książka o Ziemi Łódzkiej, Najlepsze Wydawnictwo Albumowe o Łodzi, Najlepsze Wydawnictwo Albumowe o Ziemi Łódzkiej, Najlepsza Powieść o Łodzi i Ziemi Łódzkiej.

W gablotach wiszących zaprezentowani zostali laureaci Złotego Ekslibrisu w poszczególnych kategoriach oraz Superekslibrisów. W 2022 roku Superekslibrisy przyznano Jackowi Perzyńskiemu i Łódzkiemu Towarzystwu Przyjaciół Książki.

Opracowanie : Joanna Kantyka, Agata Chlebna

Skład : Ewa Baranowska

Nakład : 130 egz.

Numerы BIBiKa dostępne są na stronie www.wbp.lodz.pl w dziale **Wydawnictwa własne**